13. Pielikums - VES "Ventspils-2" ieguvumu un izmaksu analīze sociālekonomisko ieguvumu noteikšanai

Autors: SIA "Enviroprojekts", 2026. gada oktobra redakcija

Saturs

1. VES attīstības teritorijas raksturojums 1
1.1. Demogrāfiskā situācija....1
1.2. VES attīstības ietekme uz teritoriju 2
1.2.1. Ēdoles pagasts 4
1.2.2. Padures pagasts 6
1.2.3. Piltenes pagasts 8
1.2.4. Ziru pagasts 10
1.2.5. Zlēku pagasts....13
1.2.6. Rezumējums....17
1.3. Uzņēmējdarbības vide....17
1.4. VES attīstības ietekme uz tūrismu 31
2. VES attīstības ekonomiskā ietekme 33
2.1. VES attīstības kvalitatīvā sociālekonomiskā ietekme....33
2.2. VES attīstības kvantitatīvā sociālekonomiskā ietekme....34
2.2.1. Sociālekonomiskie ieguvumi 35
2.2.2. Sociālekonomiskie zaudējumi....38
2.3. VES attīstības sociālekonomiskās ietekmes rezumējums 39

1. VES attīstības teritorijas raksturojums

1.1. Demogrāfiskā situācija

VES attīstība tiek plānota Kuldīgas novada Ēdoles un Padures pagastu un Ventspils novada Ziru pagasta administratīvajās teritorijās, savukārt Piltenes un Zlēku pagastu teritorijas atrodas plānoto VES buferzonā. Ekonomiskās demogrāfijas[1] pētījumi identificē demogrāfijas ietekmi uz teritorijas ekonomisko attīstību. Tādējādi teritorijas ekonomiskā attīstība, t.sk. tās attīstības potenciāls, ir atkarīga no teritorijas demogrāfiskās situācijas. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes interneta vietnē pieejamo informāciju Ēdoles pagastā 2024. gadā bija deklarēti 729 iedzīvotāji, Padures pagastā 965 iedzīvotāji un Ziru pagastā 421 iedzīvotājs. Visas teritorijas raksturo pastāvīgs un negatīvs iedzīvotāju pieauguma saldo, proti, Ēdoles pagasta iedzīvotāju skaits, laika posmā no 2017. līdz 2024. gadam ir samazinājies par 98 iedzīvotājiem jeb 11,8%, Padures pagasta iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 41 iedzīvotāju jeb 4,1%, savukārt Ziru pagasta iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 27 iedzīvotājiem jeb 6,0%.[2]

Iedzīvotāju blīvuma ziņā Ēdoles pagasts un Padures pagasts (attiecīgi 5 un 9 iedzīvotāji uz 1 km^2) atpaliek no Kuldīgas novada iedzīvotāju blīvuma 11 iedzīvotāji uz 1 km^2, kuru ietekmē Kuldīgas un Skrundas pilsētu, kurās apdzīvotības blīvums (attiecīgi 793 un 411 iedzīvotāji uz 1 km^2) ievērojami pārsniedz novada lauku teritoriju iedzīvotāju blīvumu, rādītāji. Savukārt Ziru pagasts, kura vidējais iedzīvotāju blīvums 2024. gadā bija 3 iedzīvotāji uz 1 km^2 nedaudz atpaliek no Ventspils novada vidējā iedzīvotāju blīvuma 4 iedzīvotāji uz 1 km^2, kuru ietekmē novada vienīgās pilsētas Piltenes iedzīvotāju blīvums 152 iedzīvotāji uz 1 km^2.[3] Ēdoles, Padures un Ziru pagastu salīdzinoši nelielie iedzīvotāju blīvuma rādītāji norāda uz iespēju piesaistīt šīm administratīvajām teritorijām papildus iedzīvotājus, t.sk. tādus, kuru pārcelšanās būtu tiešā vai netiešā veidā saistīta ar VES attīstību un secīgu darbību šajās teritorijās.

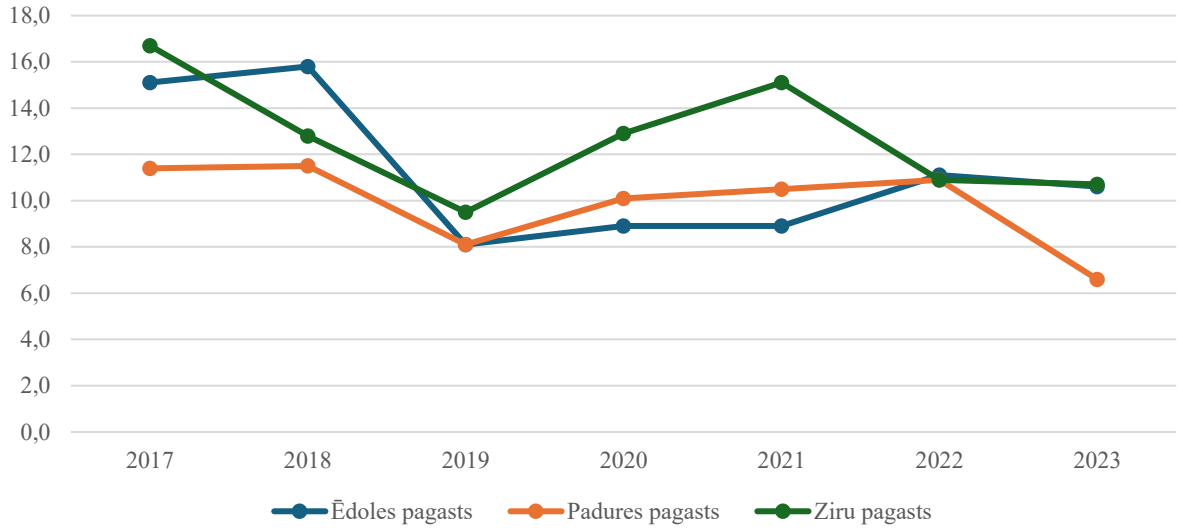
2023. gadā darba meklētāju/ bezdarbnieku īpatsvars 15-74 gadus vecu, ekonomiski aktīvo iedzīvotāju vidū Ēdoles pagastā bija 10,6% un Padures pagastā – 6,6%, kamēr Kuldīgas novadā vidējais rādītājs bija 7,9%, savukārt Ziru pagastā – 10,7%, kamēr Ventspils novadā vidējais rādītājs bija 8,2%. Publiskā [illegible] teritorijas uzrāda ievērojamu darba meklētāju/ bezdarbnieku īpatsvara samazinājumu, pr[illegible]agastā 2017. gadā

[1] Ekonomiskā demogrāfija ir demogrāfijas apakšnozare, kas pēta iedzīvotāju un ekonomikas mijiedarbī[illegible]
[2] Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, novados, pilsētās, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās te[illegible]ās, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__IR__IRE/RIG040
[3] Pastāvīgo iedzīvotāju blīvums reģionos, pilsētās, novados un pagastos gada sākumā 2022 – 2024, pi[illegible]s: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__IR__IRD/IRD062/

Signature not validated
Digitally signed by PĒTERIS BLUMATS
Date: 2026.11.16 10:37:07 EET

attiecīgais rādītājs bija 15,1%, Padures pagastā – 11,4%, savukārt Ziru pagastā – 16,7% (skatīt Attēlu 1-1 "Darba meklētāju/ bezdarbnieku īpatsvara dinamika").[4]

Attēls 1-1. Darba meklētāju/ bezdarbnieku īpatsvara dinamika

Avots: Oficiālais statistiskas portāls, https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__EMP__NBBA__NBB1/RIG090/

Minētā darba meklētāju/ bezdarbnieku īpatsvara dinamika laika posmā no 2017. līdz 2023. gadam norāda uz Ēdoles, Padures un Ziru pagastu iedzīvotāju spēju piemēroties darba tirgus prasībām, iespējams, iekļaujoties citu administratīvo teritoriju darba tirgū. Šāda tendence un 2023. gada darba meklētāju/ bezdarbnieku īpatsvara rādītāji norāda uz VES attīstības teritoriju potenciālu uzņemt jaunas, ar VES attīstību un darbību saistītas darba vietas, kurās tiktu nodarbināti šajās teritorijās deklarētie iedzīvotāji.

1.2. VES attīstības ietekme uz teritoriju

Kopumā VES attīstības teritorijā atrodas 860 zemes vienības, kuru kopējā platība ir 184 304 920 m^2, no kuras 134 252 035 m^2 jeb 72,8% atrodas VES bufera zonā. No kopējo zemes vienību skaita 163 jeb 18,9% vienības ir īpašumi ar ēkām, no kuriem 137 jeb 15,9% īpašumi ir ar dzīvojamām ēkām, kamēr 26 jeb 3,0% īpašumu ir ar nedzīvojamo ēku apbūvi.

Kopumā VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā vērtība ir 13 659 309 EUR, savukārt īpašumu ar ēkām, neskaitot to zemes vērtību, vērtība ir 1 408 690 EUR jeb 9,3% no kopējās VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu vērtības, t.sk 1 333 497 EUR jeb 8,8% īpašumiem ar dzīvojamām ēkām, savukārt 75 193 EUR jeb 0,5% īpašumiem ar nedzīvojamām ēkām (skatīt Tabulu 1-1 "VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums").

VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām platība variē no 1 146 līdz 677 943 m^2, kamēr šādu īpašumu zemes vienības vidējā platība ir 74 301 m^2. Mazākais īpašumu skaits (kopsummā: 14 jeb 8,6% no kopējo īpašumu skaita) pārliecinoši attiecas uz zemes vienībām, kuru platība nepārsniedz 5 000 m^2, šo īpašumu kopējai platībai nepārsniedzot 0,4% no kopējās zemes vienību ar ēkām platības. Pārliecinoši lielākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru platība ir robežās no 10 000 līdz 100 000 m^2, to kopējam skaitam sasniedzot 82 jeb 50,3% no kopējo īpašumu skaita un kopējai platībai 24,4% no kopējās zemes vienību ar ēkām platības. Kamēr kopējās platības ziņā lielākais īpatsvars 74,0% jeb 8 960 808 m^2 no kopējās zemes vienību ar ēkām platības attiecas uz 46 īpašumiem, kuru platība pārsniedz 100 000 m^2, kamēr skaita ziņā šādi īpašumi ir 46 jeb 28,2% no kopējā zemes gabalu ar ēkām skaita (skatīt pievienoto Tabulu 1-2 "VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība").

[4] Darba meklētāju/bezdarbnieku īpatsvars 15–74 gadus vecu ekonomiski aktīvo iedzīvotāju vidū reģionos, novados, pilsētās, pagastos, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__EMP__NBBA__NBB1/RIG090/

Tabula 1-1. VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums

Kopā	Īpašumu skaits		Īpašumu platība					Vērtība	
	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā, m^2	Īpatsvars, %	t.sk. bufera zonā, m^2	Daļa no kopējās platības, %	Īpatsvars, %	EUR	Īpatsvars, %*
Zemes vienību (īpašumu) skaits	860		184 304 920		134 252 035	72,84%		13 659 309	
Īpašumi ar ēkām	163	18,95%	12 111 040	6,57%	11 047 322	91,22%	8,23%	1 408 690	9,35%
t.sk. īpašumi ar dzīvojamām ēkām	*137*	15,93%	*10 731 628*	5,82%	*10 009 100*	93,27%	7,46%	*1 333 497*	8,85%
t.sk. īpašumi ar nedzīvojamām ēkām	*26*	3,02%	*1 379 412*	0,75%	*1 038 222*	75,27%	0,77%	*75 193*	0,50%

* no kopējās zemes un īpašumu vērtības

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Tabula 1-2. VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība

Zemes vienības platība, m^2	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā platība, m^2	Īpatsvars, %
Līdz 1 200	1	0,61%	1 146	0,01%
No 1 201 līdz 1 500	1	0,61%	1 219	0,01%
No 1 501 līdz 2 000	0	0,00%	0	0,00%
No 2 001 līdz 5 000	12	7,36%	41 188	0,34%
No 5 001 līdz 10 000	21	12,88%	146 954	1,21%
No 10 001 līdz 100 000	82	50,31%	2 959 725	24,44%
Vairāk par 100 000	46	28,22%	8 960 808	73,99%
Kopā	**163**	**100,00%**	**12 111 040**	**100,00%**

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Savukārt VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām vērtība variē no 1 024 līdz 192 778 EUR, kamēr šādu īpašumu vidējā vērtība ir 22 000 EUR. Mazākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība nepārsniedz 2 500 EUR (kopsummā: 3 jeb 1,8% no kopējo īpašumu skaita) un pārsniedz 100 000 EUR (kopsummā: 5 jeb 3,1% no kopējo īpašumu skaita), un, kuru kopējā vērtība ir attiecīgi 5 337 EUR jeb 0,1% un 671 745 EUR jeb 18,7% no VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu kopējās vērtības. Kamēr zemes vienību ar ēkām lielākie kopējās vērtības rādītāji attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība ir robežās no 10 001 līdz 25 000 EUR (958 236 EUR jeb 26,7% no īpašumu kopējās vērtības) un robežās no 25 001 līdz 50 000 EUR (1 001 913 EUR jeb 27,9% no īpašumu kopējās vērtības), un, kuru kopējais skaits ir attiecīgi 61 un 28 īpašumi (skatīt Tabulu 1-3 "VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un vērtība").

Tabula 1-3. VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un vērtība

Zemes vienības vērtība, EUR	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā vērtība, EUR	Īpatsvars, %
Līdz 2 500	3	1,84%	5 337	0,15%
No 2 501 līdz 5 000	22	13,50%	78 355	2,19%
No 5 001 līdz 10 000	34	20,86%	247 587	6,90%
No 10 001 līdz 25 000	61	37,42%	958 236	26,72%
No 25 001 līdz 50 000	28	17,18%	1 001 913	27,94%
No 50 001 līdz 100 000	10	6,13%	622 805	17,37%
Vairāk par 100 000	5	3,07%	671 745	18,73%
Kopā	**163**	**100,00%**	**3 585 978**	**100,00%**

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

1.2.1. Ēdoles pagasts

Kopumā Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodas 257 zemes vienības (29,9% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā skaita), kuru kopējā platība ir 64 518 390 m^2 (35,0% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējās platības), no kuras 43 848 056 m^2 jeb 68,0% atrodas VES bufera zonā. No kopējo zemes vienību skaita 27 jeb 10,5% vienības ir īpašumi ar ēkām, no kuriem 24 jeb 9,3% īpašumi ir ar dzīvojamām ēkām, kamēr 3 jeb 1,2% īpašumu ir ar nedzīvojamo ēku apbūvi.

Kopumā Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā vērtība ir 4 126 605 EUR (30,2% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējās vērtības), savukārt īpašumu ar ēkām, neskaitot to zemes vērtību, vērtība ir 137 951 EUR jeb 3,2% no Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu vērtības, t.sk 133 597 EUR jeb 3,1% īpašumiem ar dzīvojamām ēkām, savukārt 4 354 EUR jeb 0,1% īpašumiem ar nedzīvojamām ēkām (skatīt Tabulu 1-4 "Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums").

Tabula 1-4. Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums

Kopā	Īpašumu skaits		Īpašumu platība					Vērtība	
	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā, m^2	Īpatsvars, %	t.sk. bufera zonā, m^2	Daļa no kopējās platības, %	Īpatsvars, %	EUR	Īpatsvars, %*
Zemes vienību (īpašumu) skaits	257		64 518 390		43 848 056	67,96%		4 126 605	
Īpašumi ar ēkām	27	10,51%	3 146 228	4,88%	2 853 789	90,71%	6,51%	137 951	3,23%
t.sk. īpašumi ar dzīvojamām ēkām	*24*	9,34%	*2 708 208*	4,20%	*2 452 317*	90,55%	5,59%	*133 597*	3,13%
t.sk. īpašumi ar nedzīvojamām ēkām	*3*	1,17%	*438 020*	0,68%	*401 472*	91,66%	0,92%	*4 354*	0,10%

* no kopējās zemes un īpašumu vērtības

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām platība variē no 3 427 līdz 434 575 m^2, kamēr šādu īpašumu zemes vienības vidējā platība ir 116 527 m^2. Mazākais īpašumu skaits (kopsummā: 1 jeb 3,7% no kopējo īpašumu skaita) pārliecinoši attiecas uz zemes vienībām, kuru platība nepārsniedz 5 000 m^2, šo īpašumu kopējai platībai nepārsniedzot 0,1% no kopējās zemes vienību ar ēkām platības. Lielākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru platība ir lielāka par 100 000 m^2, to kopējam skaitam sasniedzot 13 jeb 48,1% no kopējā Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu skaita un kopējai platībai 86,0% no kopējās zemes vienību ar ēkām platības (skatīt Tabulu 1-5 "Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība").

Tabula 1-5. Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība

Zemes vienības platība, m^2	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā platība, m^2	Īpatsvars, %
Līdz 1 200	0	0,00%	0	0,00%
No 1 201 līdz 1 500	0	0,00%	0	0,00%
No 1 501 līdz 2 000	0	0,00%	0	0,00%
No 2 001 līdz 5 000	1	3,70%	3 427	0,11%
No 5 001 līdz 10 000	4	14,81%	26 102	0,83%
No 10 001 līdz 100 000	9	33,33%	409 646	13,02%
Vairāk par 100 000	13	48,15%	2 707 053	86,04%
Kopā	**27**	**100,00%**	**3 146 228**	**100,00%**

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Savukārt Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām vērtība variē no 2 590 līdz 57 320 EUR, kamēr šādu īpašumu vidējā vērtība ir 19 131 EUR. Mazākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība nepārsniedz 5 000 EUR (kopsummā: 2 jeb 7,4% no kopējo īpašumu skaita) un pārsniedz 50 000 EUR (kopsummā: 2 jeb 7,4% no kopējo īpašumu skaita), un, kuru kopējā vērtība ir attiecīgi 6 843 EUR jeb 1,3% un 109 461 EUR jeb 21,2% no Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu kopējās vērtības. Kamēr zemes vienību ar ēkām lielākie kopējās vērtības rādītāji attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība ir robežās no 10 001 līdz 25 000 EUR (228 377 EUR jeb 44,2% no īpašumu kopējās vērtības) un robežās no 25 001 līdz 50 000 EUR (133 646 EUR jeb 25,9% īpašumu kopējās vērtības), un, kuru kopējais skaits ir attiecīgi 14 un 4 īpašumi (skatīt Tabulu 1-6 "Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un vērtība").

Tabula 1-6. Ēdoles pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un vērtība

Zemes vienības vērtība, EUR	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā vērtība, EUR	Īpatsvars, %
Līdz 2 500	0	0,00%	0	0,00%
No 2 501 līdz 5 000	2	7,41%	6 843	1,32%
No 5 001 līdz 10 000	5	18,52%	38 200	7,40%
No 10 001 līdz 25 000	14	51,85%	228 377	44,21%
No 25 001 līdz 50 000	4	14,81%	133 646	25,87%
No 50 001 līdz 100 000	2	7,41%	109 461	21,19%
Vairāk par 100 000	0	0,00%	0	0,00%
Kopā	**27**	**100,00%**	**516527**	**100,00%**

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

1.2.2. Padures pagasts

Kopumā Padures pagasta VES attīstības teritorijā atrodas 21 zemes vienība (2,4% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā skaita), kuru kopējā platība ir 5 042 936 m^2 (2,7% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējās platības), no kuras 1 011 353 m^2 jeb 20,0% atrodas VES bufera zonā. Padures pagasta VES attīstības teritorijā neatrodas neviens īpašums ar ēkām.

Kopumā Padures pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā vērtība ir 436 331 EUR (3,2% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējās vērtības) (skatīt Tabulu 1-7 "Padures pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums").

Tabula 1-7. Padures pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums

Kopā	Īpašumu skaits		Īpašumu platība					Vērtība	
	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā, m^2	Īpatsvars, %	t.sk. bufera zonā, m^2	Daļa no kopējās platības, %	Īpatsvars, %	EUR	Īpatsvars, %*
Zemes vienību (īpašumu) skaits	21		5 042 936		1 011 353	20,05%		436 331	
Īpašumi ar ēkām	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
t.sk. īpašumi ar dzīvojamām ēkām	*0*	0,00%	*0*	0,00%	*0*	0,00%	0,00%	*0*	0,00%
t.sk. īpašumi ar nedzīvojamām ēkām	*0*	0,00%	*0*	0,00%	*0*	0,00%	0,00%	*0*	0,00%

* no kopējās zemes un īpašumu vērtības

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

1.2.3. Piltenes pagasts

Kopumā Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodas 48 zemes vienības (5,6% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā skaita), kuru kopējā platība ir 6 832 319 m^2 (3,7% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējās platības), no kuras 1 762 192 m^2 jeb 25,8% atrodas VES bufera zonā. No kopējā Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību skaita 7 jeb 14,6% vienības ir īpašumi ar dzīvojamām ēkām..

Kopumā Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā vērtība ir 508 038 EUR (3,7% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējās vērtības), savukārt īpašumu ar ēkām, neskaitot to zemes vērtību, vērtība ir 38 098 EUR jeb 3,7% no Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu vērtības, t.sk 38 098 EUR jeb 7,0% īpašumiem ar dzīvojamām ēkām (skatīt Tabulu 1-8 "Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums").

Tabula 1-8. Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums

Kopā	Īpašumu skaits		Īpašumu platība					Vērtība	
	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā, m^2	Īpatsvars, %	t.sk. bufera zonā, m^2	Daļa no kopējās platības, %	Īpatsvars, %	EUR	Īpatsvars, %*
Zemes vienību (īpašumu) skaits	48		6 832 319		1 762 192	25,79%		508 038	
Īpašumi ar ēkām	7	14,58%	476 413	6,97%	475 412	99,79%	26,98%	38 098	6,98%
t.sk. īpašumi ar dzīvojamām ēkām	*7*	14,58%	*476 413*	6,97%	*475 412*	99,79%	26,98%	*38 098*	6,98%
t.sk. īpašumi ar nedzīvojamām ēkām	*0*	0,00%	*0*	0,00%	*0*	0,00%	0,00%	*0*	0,00%

* no kopējās zemes un īpašumu vērtības

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām platība variē no 5 190 līdz 143 956 m^2, kamēr šādu īpašumu zemes vienības vidējā platība ir 68 059 m^2. Mazākais īpašumu skaits (kopsummā: 1 jeb 14,3% no kopējo īpašumu skaita) attiecas uz zemes vienībām, kuru platība nepārsniedz 10 000 m^2, šo īpašumu kopējai platībai nepārsniedzot 1,1% no kopējās zemes vienību ar ēkām platības. Lielākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru platība ir no 10 001 līdz 100 000 un lielāka ir par 100 000 m^2, to kopējam skaitam sasniedzot 3 jeb 42,9% no kopējo īpašumu skaita un, kuru kopējā platība ir attiecīgi 15,4 un 83,6% no kopējās Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām platības (skatīt Tabulu 1-9 "Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība").

Tabula 1-9. Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība

Zemes vienības platība, m^2	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā platība, m^2	Īpatsvars, %
Līdz 1 200	0	0,00%	0	0,00%
No 1 201 līdz 1 500	0	0,00%	0	0,00%
No 1 501 līdz 2 000	0	0,00%	0	0,00%
No 2 001 līdz 5 000	0	0,00%	0	0,00%
No 5 001 līdz 10 000	1	14,29%	5 190	1,09%
No 10 001 līdz 100 000	3	42,86%	73 195	15,36%
Vairāk par 100 000	3	42,86%	398 028	83,55%
Kopā	**7**	**100,00%**	**476 413**	**100,00%**

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Savukārt Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām vērtība variē no 6 303 līdz 31 585 EUR, kamēr šādu īpašumu vidējā vērtība ir 16 795 EUR. Mazākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība nepārsniedz 10 000 EUR (kopsummā: 2 jeb 28,6% no kopējo īpašumu skaita) un pārsniedz 25 000 EUR (kopsummā: 1 jeb 14,3% no kopējo īpašumu skaita), un, kuru kopējā vērtība ir attiecīgi 12 800 EUR jeb 10,9% un 31 585 EUR jeb 26,9% no Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu kopējās vērtības. Kamēr zemes vienību ar ēkām lielākie kopējās vērtības rādītāji attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība ir robežās no 10 001 līdz 25 000 EUR (73 180 EUR jeb 62,2% īpašumu kopējās vērtības) un kuru kopējais skaits ir 4 īpašumi (skatīt Tabulu 1-10).

Tabula 1-10. Piltenes pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un vērtība

Zemes vienības vērtība, EUR	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā vērtība, EUR	Īpatsvars, %
Līdz 2 500	0	0,00%	0	0,00%
No 2 501 līdz 5 000	0	0,00%	0	0,00%
No 5 001 līdz 10 000	2	28,57%	12 800	10,89%
No 10 001 līdz 25 000	4	57,14%	73 180	62,25%
No 25 001 līdz 50 000	1	14,29%	31 585	26,87%
No 50 001 līdz 100 000	0	0,00%	0	0,00%
Vairāk par 100 000	0	0,00%	0	0,00%
Kopā	**7**	**100,00%**	**117 565**	**100,00%**

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

1.2.4.Ziru pagasts

Kopumā Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodas 438 zemes vienības (50,9% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā skaita), kuru kopējā platība ir 98 205 509 m^2 (53,3% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējās platības), no kuras 81 062 736 m^2 jeb 82,5% atrodas VES bufera zonā. No kopējā Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību skaita 105 jeb 24,0% vienības

ir īpašumi ar ēkām, no kuriem 84 jeb 19,2% īpašumi ir ar dzīvojamām ēkām, kamēr 21 jeb 4,8% īpašumu ir ar nedzīvojamo ēku apbūvi.

Kopumā Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā vērtība ir 7 440 147 EUR (54,5% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējās vērtības), savukārt īpašumu ar ēkām, neskaitot to zemes vērtību, vērtība ir 1 084 198 EUR jeb 12,7% no Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu vērtības, t.sk 1 015 573 EUR jeb 11,9% īpašumiem ar dzīvojamām ēkām, savukārt 68 625 EUR jeb 0,8% īpašumiem ar nedzīvojamām ēkām (skatīt Tabulu 1-11 "Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums").

Tabula 1-11. Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums

Kopā	Īpašumu skaits		Īpašumu platība					Vērtība	
	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā, m^2	Īpatsvars, %	t.sk. bufera zonā, m^2	Daļa no kopējās platības, %	Īpatsvars, %	EUR	Īpatsvars, %*
Zemes vienību (īpašumu) skaits	438		98 205 509		81 062 736	82,54%		7 440 147	
Īpašumi ar ēkām	105	23,97%	5 997 169	6,11%	5 341 690	89,07%	6,59%	1 084 198	12,72%
t.sk. īpašumi ar dzīvojamām ēkām	*84*	19,18%	*5 092 013*	5,19%	*4 741 176*	93,11%	5,85%	*1 015 573*	11,91%
t.sk. īpašumi ar nedzīvojamām ēkām	*21*	4,79%	*905 156*	0,92%	*600 514*	66,34%	0,74%	*68 625*	0,81%

* no kopējās zemes un īpašumu vērtības

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām platība variē no 1 146 līdz 677 943 m^2, kamēr šādu īpašumu zemes vienības vidējā platība ir 57 116 m^2. Mazākais īpašumu skaits (kopsummā: 1 jeb 0,9% no kopējo īpašumu skaita) pārliecinoši attiecas uz zemes vienībām, kuru platība nepārsniedz 2 000 m^2, un šo īpašumu kopējā platība nepārsniedz 0,02% no kopējās zemes vienību ar ēkām platības. Lielākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru platība ir no 10 001 līdz 100 000 m^2, to kopējam skaitam sasniedzot 60 jeb 57,1% no kopējā Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu skaita un kopējai platībai 33,6% no kopējās zemes vienību ar ēkām platības. Kamēr zemes vienību ar ēkām lielākie kopējās platības rādītāji attiecas uz zemes vienībām, kuru platība ir lielāka par 100 000 m^2 (3 853 655 m^2 jeb 64,3% no īpašumu zemes vienību kopējās platības) un kuru kopējais skaits ir 20 īpašumi (skatīt Tabulu 1-12 "Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība").

Tabula 1-12. Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība

Zemes vienības platība, m^2	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā platība, m^2	Īpatsvars, %
Līdz 1 200	1	0,95%	1 146	0,02%
No 1 201 līdz 1 500	0	0,00%	0	0,00%
No 1 501 līdz 2 000	0	0,00%	0	0,00%
No 2 001 līdz 5 000	11	10,48%	37 761	0,63%
No 5 001 līdz 10 000	13	12,38%	91 299	1,52%
No 10 001 līdz 100 000	60	57,14%	2 013 308	33,57%
Vairāk par 100 000	20	19,05%	3 853 655	64,26%
Kopā	**105**	**100,00%**	**5 997 169**	**100,00%**

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Savukārt Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām vērtība variē no 1 024 līdz 192 778 EUR, kamēr šādu īpašumu vidējā vērtība ir 23 026 EUR. Mazākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība nepārsniedz 2 500 EUR (kopsummā: 2 jeb 1,9% no kopējo īpašumu skaita) un kuru kopējā vērtība ir 3 130 EUR jeb 0,1% īpašumu kopējās vērtības. Lielākais īpašumu skaits attiecas uz īpašumiem, kuru vērtība ir robežās no 10 001 līdz 25 000 EUR, to kopējam skaitam sasniedzot 34 jeb 32,4% no kopējā Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu skaita un kopējai vērtībai 526 988 EUR jeb 21,8% no kopējās zemes vienību ar ēkām vērtības. Kamēr zemes vienību ar ēkām lielākie kopējās vērtības rādītāji attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība ir lielāka par 100 000 EUR (671 745 EUR jeb 27,8% no īpašumu kopējās vērtības) kuru kopējais skaits ir attiecīgi 5 īpašumi (skatīt Tabulu 1-13 "Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un vērtība").

Tabula 1-13. Ziru pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un vērtība

Zemes vienības vērtība, EUR	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā vērtība, EUR	Īpatsvars, %
Līdz 2 500	2	1,90%	3 130	0,13%
No 2 501 līdz 5 000	19	18,10%	67 713	2,80%
No 5 001 līdz 10 000	23	21,90%	168 260	6,96%
No 10 001 līdz 25 000	34	32,38%	526 988	21,80%
No 25 001 līdz 50 000	16	15,24%	598 596	24,76%
No 50 001 līdz 100 000	6	5,71%	381 315	15,77%
Vairāk par 100 000	5	4,76%	671 745	27,78%
Kopā	**105**	**100,00%**	**2417747**	**100,00%**

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

1.2.5.Zlēku pagasts

Kopumā Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodas 96 zemes vienības (11,2% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā skaita), kuru kopējā platība ir 9 705 766 m^2 (5,3% no VES attīstības teritorijā

atrodošos zemes vienību kopējās platības), no kuras 6 567 698 m^2 jeb 67,7% atrodas VES bufera zonā. No kopējā Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību skaita 24 jeb 25,0% vienības ir īpašumi ar ēkām, no kuriem 22 jeb 22,9% īpašumi ir ar dzīvojamām ēkām, kamēr 2 jeb 2,1% īpašumu ir ar nedzīvojamo ēku apbūvi.

Kopumā Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējā vērtība ir 1 148 188 EUR (8,4% no VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību kopējās vērtības), savukārt īpašumu ar ēkām, neskaitot to zemes vērtību, vērtība ir 148 443 EUR jeb 11,4% no Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu vērtības, t.sk 146 229 EUR jeb 11,3% īpašumiem ar dzīvojamām ēkām, savukārt 2 214 EUR jeb 0,2% īpašumiem ar nedzīvojamām ēkām (skatīt Tabulu 1-14 "Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums").

Tabula 1-14. Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību kopsavilkums

Kopā	Īpašumu skaits		Īpašumu platība					Vērtība	
	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā, m^2	Īpatsvars, %	t.sk. bufera zonā, m^2	Daļa no kopējās platības, %	Īpatsvars, %	EUR	Īpatsvars, %*
Zemes vienību (īpašumu) skaits	96		9 705 766		6 567 698	67,67%		1 148 188	
Īpašumi ar ēkām	24	25,00%	2 491 230	25,67%	2 376 431	95,39%	36,18%	148 443	11,45%
t.sk. īpašumi ar dzīvojamām ēkām	*22*	22,92%	*2 454 994*	25,29%	*2 340 195*	95,32%	35,63%	*146 229*	11,28%
t.sk. īpašumi ar nedzīvojamām ēkām	*2*	2,08%	*36 236*	0,37%	*36 236*	100,00%	0,55%	*2 214*	0,17%

* no kopējās zemes un īpašumu vērtības

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām platība variē no 1 219 līdz 393 325 m^2, kamēr šādu īpašumu zemes vienības vidējā platība ir 103 801 m^2. Mazākais īpašumu skaits (kopsummā: 1 jeb 4,2% no kopējo īpašumu skaita) pārliecinoši attiecas uz zemes vienībām, kuru platība nepārsniedz 5 000 m^2, un šo īpašumu kopējā platība nepārsniedz 0,05% no kopējās zemes vienību ar ēkām platības.

Lielākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru platība ir no 10 001 līdz 100 000 un lielāka ir par 100 000 m^2, to kopējam skaitam sasniedzot 10 jeb 41,7% no kopējā Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu skaita un, kuru kopējā platība ir attiecīgi 18,6 un 80,4% no kopējās zemes vienību ar ēkām platības (skatīt Tabulu 1-15 "Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība").

Tabula 1-15. Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un platība

Zemes vienības platība, m^2	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā platība, m^2	Īpatsvars, %
Līdz 1 200	0	0,00%	0	0,00%
No 1 201 līdz 1 500	1	4,17%	1 219	0,05%
No 1 501 līdz 2 000	0	0,00%	0	0,00%
No 2 001 līdz 5 000	0	0,00%	0	0,00%
No 5 001 līdz 10 000	3	12,50%	24 363	0,98%
No 10 001 līdz 100 000	10	41,67%	463 576	18,61%
Vairāk par 100 000	10	41,67%	2 002 072	80,36%
Kopā	24	100,00%	2 491 230	100,00%

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Savukārt Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību ar ēkām vērtība variē no 2 207 līdz 67 186 EUR, kamēr šādu īpašumu vidējā vērtība ir 22 256 EUR. Mazākais īpašumu skaits attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība nepārsniedz 5 000 EUR un ir robežās no 50 001 līdz 100 000 EUR, to kopējam skaitam sasniedzot 28,3% no kopējo īpašumu skaita un, kuru kopējā vērtība ir attiecīgi 8 213 EUR jeb 1,1% un 132 029 jeb 24,7% no Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu kopējās vērtības. Lielākais īpašumu skaits attiecas uz īpašumiem, kuru vērtība ir robežās no 10 001 līdz 25 000 EUR, to kopējam skaitam sasniedzot 9 jeb 37,5% no kopējo īpašumu skaita un kopējai vērtībai 129 691 EUR jeb 24,3% no kopējās zemes vienību ar ēkām vērtības. Kamēr zemes vienību ar ēkām lielākie kopējās vērtības rādītāji attiecas uz zemes vienībām, kuru vērtība ir lielāka robežās no 25 001 līdz 50 000 EUR (238 086 EUR jeb 44,6% īpašumu kopējās vērtības) kuru kopējais skaits ir attiecīgi 7 īpašumi (skatīt Tabulu 1-16 "Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un vērtība").

Tabula 1-16. Zlēku pagasta VES attīstības teritorijā atrodošos īpašuma vienību ar ēkām sadalījums: skaits un vērtība

Zemes vienības vērtība, EUR	Skaits	Īpatsvars, %	Kopējā vērtība, EUR	Īpatsvars, %
Līdz 2 500	1	4,17%	2 207	0,41%
No 2 501 līdz 5 000	1	4,17%	3 799	0,71%
No 5 001 līdz 10 000	4	16,67%	28 327	5,30%
No 10 001 līdz 25 000	9	37,50%	129 691	24,28%
No 25 001 līdz 50 000	7	29,17%	238 086	44,57%
No 50 001 līdz 100 000	2	8,33%	132 029	24,72%
Vairāk par 100 000	0	0,00%	0	0,00%
Kopā	**24**	**100,00%**	**534 139**	**100,00%**

Avots: Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

1.2.6. Rezumējums

VES attīstības teritorijā dominē neapbūvētas zemes vienības (697 jeb 80,1% no visām VES attīstības teritorijā esošajām zemes vienībām). Ēkas atrodas uz 163 zemes vienībām, no kurām 137 ir īpašumi ar dzīvojamām ēkām, savukārt 26 ir īpašumi ar nedzīvojamo ēku apbūvi. Lielākā daļa īpašumu ar dzīvojamām ēkām (128 jeb 78,5% no visiem VES attīstības teritorijā esošajām zemes vienībām ar ēkām) ir īpašumi, kuru zemes vienību platība ir lielāka par 10 000 m^2, t.sk. 46 īpašumi, kuru zemes vienību platība ir lielāka par 100 000 m^2 jeb 28,2% no visām VES attīstības teritorijā esošajām zemes vienībām ar ēkām.

Lielākais VES attīstības teritorijā atrodošos zemes vienību skaits, t.sk. zemes vienību, uz kurām atrodas ēkas, atrodas Ziru pagastā, attiecīgi 438 un 105 zemes vienības. Savukārt mazākais zemes vienību skaits – 21 vienība atrodas Padures pagasta VES attīstības teritorijā, turklāt šajā teritorijā neatrodas neviens zemes gabals (īpašums) ar ēkām.

Savukārt VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu ar ēkām kopējā, t.sk. zemes vienību, vērtība ir 3 585 978 EUR, kur 15 dārgāko īpašumu (īpašumi, kuru vērtība pārsniedz 50 000 EUR) kopējā vērtība sasniedz 1 294 550 EUR jeb 36,1% no kopējās VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu ar ēkām vērtības, t.sk. pieci īpašumi, kuru vērtība ir lielāka par 100 000 EUR un kopējā vērtība ir 671 745 EUR jeb 18,7% no kopējās VES attīstības teritorijā atrodošos īpašumu ar ēkām vērtības. Tas norāda uz to, ka VES attīstības teritorijā dominē īpašumi ar ēkām, kuru vērtība nepārsniedz 50 000 EUR, no kuriem 61 jeb 37,42% no kopējā īpašuma skaita attiecas uz vērtības diapazonu no 10 001 līdz 25 000 EUR, to vidējai vērtībai sasniedzot 15 709 EUR par vienu īpašumu. Turklāt vērtību diapazonā līdz 10 000 EUR atrodas 59 īpašumi jeb 36,2% no kopējā īpašuma skaita, kuru kopējā vērtība ir 331 279 EUR jeb vidēji 5 615 EUR par vienu īpašumu. Tas norāda, ka lielākās daļas VES attīstības teritorijā esošo īpašumu (zemes vienību ar ēkām) vērtība ir salīdzināma ar potenciālajiem šiem īpašumiem pienākošamies kopienas maksājumiem, pieņemot, ka uz šādiem īpašumiem attiecas maksājums vienas līdz trīs minimālo algu apmērā gadā un šādi maksājumi tiek saņemti ne mazāk kā 10 gadus ilgā laika periodā (saņemot kopienas maksājumu vienas minimālās algas apmērā, maksājuma kopējā šodienas vērtība ir 6 750 EUR, divu minimālo algu apmēra - 13 501 EUR, trīs minimālo algu apmērā - 20 251 EUR[5]).

1.3. Uzņēmējdarbības vide

Labvēlīga uzņēmējdarbības vide ir viens no nozīmīgākajiem elementiem tautsaimniecības konkurētspējas paaugstināšanai. Uzņēmējdarbības vidi rada gan valsts, gan teritorijas, piemēram, dodot iespēju izmantot šajās teritorijās jau atrodošos infrastruktūru vai radīt sinerģiju ar citiem šajās teritorijās atrodošamies uzņēmumiem.

Centrāla statistikas pārvalde nepiedāvā ar uzņēmējdarbības vidu saistītus datus atsevišķu pagastu griezumā, tādēļ Autori analizēja datus novadu, kuros atrodas VES attīstības teritorijas griezumā.

Saskaņā ar Kuldīgas novada pašvaldības interneta vietnē pieejamo informāciju Kuldīgas novada ekonomikas pamatnozare ir lauksaimniecība un mežsaimniecība.[6]

Uz to norāda arī Kuldīgas novada tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu saskaņā ar NACE kodu sadalījums, kurā 2024. gadā 1036 uzņēmumu, kas atbilst 37,8% no kopējā Kuldīgas novadā darbojošos tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita, darbība attiecas uz lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbību (skatīt Tabulu 1-17 "Kuldīgas novada tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu sadalījums (saskaņā ar NACE kodu)").

[5] Tiek izmantota finanšu diskonta likme 4,0%
[6] Skatīt: https://kuldigasnovads.lv/uznemejdarbibas-vide/

Tabula 1-17. Kuldīgas novada tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu sadalījums (saskaņā ar NACE kodu)

Darbības sfēra saskaņā ar NACE nomenklatūru	2022	2023	2024	Īpatsvars, %
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	1051	1017	1036	37,77%
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	11	10	11	0,40%
C Apstrādes rūpniecība	164	170	172	6,27%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	20	22	26	0,95%
E Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	3	3	3	0,11%
F Būvniecība	183	184	215	7,84%
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	240	238	243	8,86%
H Transports un uzglabāšana	81	96	87	3,17%
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	70	72	78	2,84%
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	50	44	42	1,53%
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	19	17	17	0,62%
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	76	78	92	3,35%
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	181	182	187	6,82%
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	51	52	61	2,22%
O Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	0	0	0	0,00%
P Izglītība	44	44	52	1,90%
Q Veselība un sociālā aprūpe	86	86	81	2,95%
R Māksla, izklaide un atpūta	80	79	83	3,03%
S Citi pakalpojumi	255	244	256	9,33%
T Mājsaimniecību kā darba devēju darbība, pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās	0	0	0	0,00%
U Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība	0	0	0	0,00%
Nav noteikts	1	2	1	0,04%
Kopā	**2666**	**2640**	**2743**	

Avots: Centrālā statistikas pārvalde, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UZ__UZS/UZS031/

Laika posmā no 2017. līdz 2025. gadam Kuldīgas novadā ir reģistrēti 1025 jauni, savukārt likvidēti 1091 jau esoši uzņēmumi (skatīt Tabulu 1-18 "Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika Kuldīgas novadā").

Tabula 1-18. Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika Kuldīgas novadā

Gads	Reģistrēti uzņēmumi	Likvidēti uzņēmumi
2017	111	133
2018	137	154
2019	122	181
2020	104	74
2021	110	123

Gads	Reģistrēti uzņēmumi	Likvidēti uzņēmumi
2022	108	127
2023	98	93
2024	117	124
2025	118	82
Kopā	**1025**	**1091**

Avots: Lursoft, pieejams: https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/

Ekonomiski aktīvie uzņēmumi Kuldīgas novadā uz 1000 iedzīvotājiem:

- 2021: 93;
- 2022: 97;
- 2023: 99;
- 2024: 102.[7]

Saskaņā ar Ventspils novada pašvaldības interneta vietnē pieejamo informāciju 35% uzņēmumu Ventspils novadā nodarbojas ar lauksaimniecību (291 uzņēmums). Aiz tās seko 88 ekonomiski aktīvās vienības, kas sniedz citus pakalpojumus, kuri lielākoties klasificējami kā pārējie individuālie pakalpojumi (visbiežāk individuālie komersanti).[8]

Uz to norāda arī Ventspils novada tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu saskaņā ar NACE kodu sadalījums, kurā 2024. gadā 362 uzņēmumu, kas atbilst 42,4% no kopējā Ventspils novadā darbojošos tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita, darbība attiecas uz lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbību (skatīt Tabulu 1-19 "Ventspils novada tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu sadalījums (saskaņā ar NACE kodu)").

Tabula 1-19. Ventspils novada tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu sadalījums (saskaņā ar NACE kodu)

Darbības sfēra saskaņā ar NACE nomenklatūru	2022	2023	2024	Īpatsvars, %
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	373	344	362	42,39%
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	5	5	6	0,70%
C Apstrādes rūpniecība	67	72	73	8,55%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	4	5	5	0,59%
E Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	1	1	1	0,12%
F Būvniecība	43	45	50	5,85%
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	72	66	64	7,49%
H Transports un uzglabāšana	35	33	35	4,10%
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	40	47	48	5,62%
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	16	17	13	1,52%
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	6	6	8	0,94%
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	23	21	21	2,46%
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	42	39	44	5,15%

[7] Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi reģionos, valstspilsētās un novados uz 1000 iedzīvotājiem, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UZ__UZS/UZS041

[8] Skatīt: https://ventspilsnovads.lv/wp-content/uploads/2019/12/AP_PR_I_Pa%C5%A1reizejas_situacijas_raksturojums.pdf

Darbības sfēra saskaņā ar NACE nomenklatūru	2022	2023	2024	Īpatsvars, %
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	11	14	12	1,41%
O Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	0	0	0	0,00%
P Izglītība	7	7	8	0,94%
Q Veselība un sociālā aprūpe	14	15	10	1,17%
R Māksla, izklaide un atpūta	16	15	20	2,34%
S Citi pakalpojumi	79	74	72	8,43%
T Mājsaimniecību kā darba devēju darbība, pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās	0	0	0	0,00%
U Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība	0	0	0	0,00%
Nav noteikts	0	2	2	0,23%
Kopā	**854**	**828**	**854**	

Avots: Centrālā statistikas pārvalde, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UZ__UZS/UZS031/

Laika posmā no 2017. līdz 2025. gadam Ventspils novadā ir reģistrēti 311 jauni, savukārt likvidēti 372 jau esoši uzņēmumi (skatīt Tabulu 1-20 "Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika Ventspils novadā").

Tabula 1-20. Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika Ventspils novadā

Gads	Reģistrēti uzņēmumi	Likvidēti uzņēmumi
2017	43	58
2018	38	34
2019	26	59
2020	33	38
2021	35	46
2022	29	38
2023	30	31
2024	39	25
2025	38	43
Kopā	**311**	**372**

Avots: Lursoft, pieejams: https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/

Ekonomiski aktīvie uzņēmumi Ventspils novadā uz 1000 iedzīvotājiem:

- 2021: 74;
- 2022: 80;
- 2023: 80;
- 2024: 83.[9]

Pagastu un novadu uzņēmējdarbības vidi raksturo ne tikai reģistrēto uzņēmumu skaits un tā izmaiņu dinamika, bet arī nodarbināto skaits, izlaides apjoms un produktivitāte jeb Izlaides vērtība uz vieno nodarbināto (skatīt zemāk pievienotās Tabulas).

[9] Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi reģionos, valstspilsētās un novados uz 1000 iedzīvotājiem, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UZ__UZS/UZS041

Tabula 1-21. Ēdoles pagasta nodarbināto skaits un izlaides apjoms

Rādītājs	Nodarbināto skaits				Izlaides vērtība uz vieno nodarbināto			
	2021	2022	2023	Īpatsvars, %	2021, EUR	2022, EUR	2023, EUR	Īpatsvars, %
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	75	69	56	30,77%	7239	9269	15514	86,94%
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	4	4	5	2,75%	189942	171552	150270	842,11%
C Apstrādes rūpniecība	4	3	3	1,65%	39096	47646	60878	341,16%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	2	2	1	0,55%	29330	12834	13837	77,54%
E Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija								0,00%
F Būvniecība	5	4	5	2,75%	12664	7912	36860	206,56%
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	23	18	18	9,89%	23174	30738	27189	152,37%
H Transports un uzglabāšana	1		…		1010			0,00%
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	11	9	12	6,59%	9991	12868	9821	55,04%
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi								0,00%
K Finanšu un apdrošināšanas darbības								0,00%
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	4	3	7	3,85%	18586	21987	14331	80,31%
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	6	7	9	4,95%	20026	15238	12153	68,11%
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	1	2	5	2,75%	0	104842	58568	328,21%
O Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	12	15	13	7,14%	0	0	0	0,00%
P Izglītība	31	34	36	19,78%	27	15	119	0,67%
Q Veselība un sociālā aprūpe								0,00%
R Māksla, izklaide un atpūta	2	2	1	0,55%	2445	10713	13373	74,94%
S Citi pakalpojumi	5	3	6	3,30%	7936	3419	520	2,91%
U Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība								0,00%
Nav noteikts								0,00%
Kopā	**174**	**169**	**182**		**14249**	**15441**	**17844**	

Avots: Centrālā statistikas pārvalde, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Tabula 1-22. Padures pagasta nodarbināto skaits un izlaides apjoms

Rādītājs	Nodarbināto skaits				Izlaides vērtība uz vieno nodarbināto			
	2021	2022	2023	Īpatsvars, %	2021, EUR	2022, EUR	2023, EUR	Īpatsvars, %
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	150	145	130	27,66%	62359	75192	65434	112,85%
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	2	2	2	0,43%	442888	176447	253604	437,36%
C Apstrādes rūpniecība	155	170	169	35,96%	78059	84616	64566	111,35%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	4	2	2		18351	22497	15523	26,77%
E Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija				0,00%				0,00%
F Būvniecība	81	70	14	2,98%	41164	45780	65293	112,60%
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	29	28	25		28266	39728	56935	98,19%
H Transports un uzglabāšana	6	3	3	0,64%	38789	33208		0,00%
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	4	5	5		22204	17630	37142	64,06%
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	1	1	0		210	108451		0,00%
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	2	2	2	0,43%	974	375		0,00%
L Operācijas ar nekustamo īpašumu		1	0	0,00%		1504		
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	20	16	14	2,98%	14338	14763	13952	24,06%
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	1	5	5	1,06%	20251	8847	9377	16,17%
O Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	9	12	11	2,34%	0	0	0	0,00%
P Izglītība	1	3	5		3500	4859	4306	7,43%
Q Veselība un sociālā aprūpe	2	3	3	0,64%	3647	5883		0,00%
R Māksla, izklaide un atpūta	9	16	20	4,26%	31558	42090	44975	77,56%
S Citi pakalpojumi	7	7	4	0,85%	1000	3743	2706	4,67%
U Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība								0,00%
Nav noteikts								0,00%
Kopā	**478**	**485**	**470**		**57539**	**64563**	**57985**	

Avots: Centrālā statistikas pārvalde, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Tabula 1-23. Kuldīgas novada nodarbināto skaits un izlaides apjoms

Rādītājs	Nodarbināto skaits				Izlaides vērtība uz vieno nodarbināto			
	2021	2022	2023	Īpatsvars, %	2021, EUR	2022, EUR	2023, EUR	Īpatsvars, %
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	1719	1742	1634	15,87%	30564	39869	30638	85,45%
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	90	79	86	0,84%	79690	85370	72024	200,88%
C Apstrādes rūpniecība	1449	1502	1558	15,13%	82230	103880	99775	278,28%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	84	70	74	0,72%	50537	60440	63070	175,91%
E Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	47	43	42	0,41%	32224	38263		0,00%
F Būvniecība	804	700	402	3,90%	47884	46761	63864	178,12%
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	1326	1338	1294	12,56%	27510	31069	32923	91,83%
H Transports un uzglabāšana	480	498	375	3,64%	41238	44669		0,00%
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	412	440	439	4,26%	16509	18285	21448	59,82%
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	77	89	91	0,88%	42623	41031		0,00%
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	35	40	44	0,43%	38150	68927		0,00%
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	213	208	210	2,04%	33397	31717	30240	84,34%
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	335	435	249	2,42%	18989	16580	25226	70,36%
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	261	202	193	1,87%	12230	21159	25402	70,85%
O Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	965	1102	1188	11,54%	0	0	0	0,00%
P Izglītība	1198	1286	1278	12,41%	359	498	614	1,71%
Q Veselība un sociālā aprūpe	1157	1068	1054	10,23%	7630	8018		0,00%
R Māksla, izklaide un atpūta	244	269	267	2,59%	6898	10982	14111	39,36%
S Citi pakalpojumi	282	316	301	2,92%	7204	7021	7520	20,97%
U Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība								0,00%
Nav noteikts	1	2	1	0,01%	0	0		0,00%
Kopā	**10467**	**10557**	**10299**		**30615**	**36143**	**35854**	

Avots: Centrālā statistikas pārvalde, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Tabula 1-24. Ziru pagasta nodarbināto skaits un izlaides apjoms

Rādītājs	Nodarbināto skaits				Izlaides vērtība uz vieno nodarbināto			
	2021	2022	2023	Īpatsvars, %	2021, EUR	2022, EUR	2023, EUR	Īpatsvars, %
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	33	30	24	42,86%	2266	2635	2553	29,81%
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	4	3	2	3,57%	51146	41980	34933	407,90%
C Apstrādes rūpniecība	5	6	6	10,71%	21991	20609	25892	302,33%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana				0,00%				0,00%
E Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija				0,00%				0,00%
F Būvniecība				0,00%				0,00%
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	3	2	2	3,57%	11608	18987	22011	257,01%
H Transports un uzglabāšana				0,00%				0,00%
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	1	3	3	5,36%	52688	21339	29724	347,08%
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi				0,00%				0,00%
K Finanšu un apdrošināšanas darbības				0,00%				0,00%
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	1	1	2	3,57%	8284	18399	9596	112,05%
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	5	7	7	12,50%	7686	7324	3790	44,25%
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība				0,00%				0,00%
O Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	4	2	3	5,36%				0,00%
P Izglītība				0,00%				0,00%
Q Veselība un sociālā aprūpe		1	2	3,57%		520		0,00%
R Māksla, izklaide un atpūta	6	4	5	8,93%				0,00%
S Citi pakalpojumi	1	1	1	1,79%	4127	4321	5108	59,64%
U Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība				0,00%				0,00%
Nav noteikts				0,00%				0,00%
Kopā	**63**	**59**	**56**		**8441**	**8603**	**8564**	

Avots: Centrālā statistikas pārvalde, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Tabula 1-25. Ventspils novada nodarbināto skaits un izlaides apjoms

Rādītājs	Nodarbināto skaits				Izlaides vērtība uz vieno nodarbināto			
	2021	2022	2023	Īpatsvars, %	2021, EUR	2022, EUR	2023, EUR	Īpatsvars, %
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	883	907	930	25,57%	52538	70720	67615	106,07%
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	42	38	32	0,88%	92997	82658	67298	105,57%
C Apstrādes rūpniecība	782	792	725	19,93%	163363	178141	137793	216,16%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	31	27	22	0,60%	40502	118849	211577	331,90%
E Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	79	104	102	2,80%	26041	33528		0,00%
F Būvniecība	196	187	39	1,07%	54157	67270	24716	38,77%
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	221	229	210	5,77%	26400	29455	29262	45,90%
H Transports un uzglabāšana	368	380	342	9,40%	60663	75065		0,00%
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	167	163	151	4,15%	19916	23139	22378	35,10%
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	16	27	21	0,58%	26253	13066		0,00%
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	3	3	3	0,08%	7081	3690		0,00%
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	41	36	30	0,82%	22923	24699	23521	36,90%
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	38	47	53	1,46%	23363	17609	20335	31,90%
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	79	61	74	2,03%	39566	52425	57220	89,76%
O Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	86	73	74	2,03%	0	0	0	0,00%
P Izglītība	445	485	484	13,31%	12	63	85	0,13%
Q Veselība un sociālā aprūpe	95	110	126	3,46%	14075	14261		0,00%
R Māksla, izklaide un atpūta	109	99	99	2,72%	1516	2268	2486	3,90%
S Citi pakalpojumi	74	89	76	2,09%	22838	17683	18387	28,84%
U Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība				0,00%				0,00%
Nav noteikts	1		1	0,03%				0,00%
Kopā	**3640**	**3735**	**3637**		**63750**	**73725**	**63747**	

Avots: Centrālā statistikas pārvalde, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Tabula 1-26. Kurzemes statistiskā reģiona nodarbināto skaits un izlaides apjoms

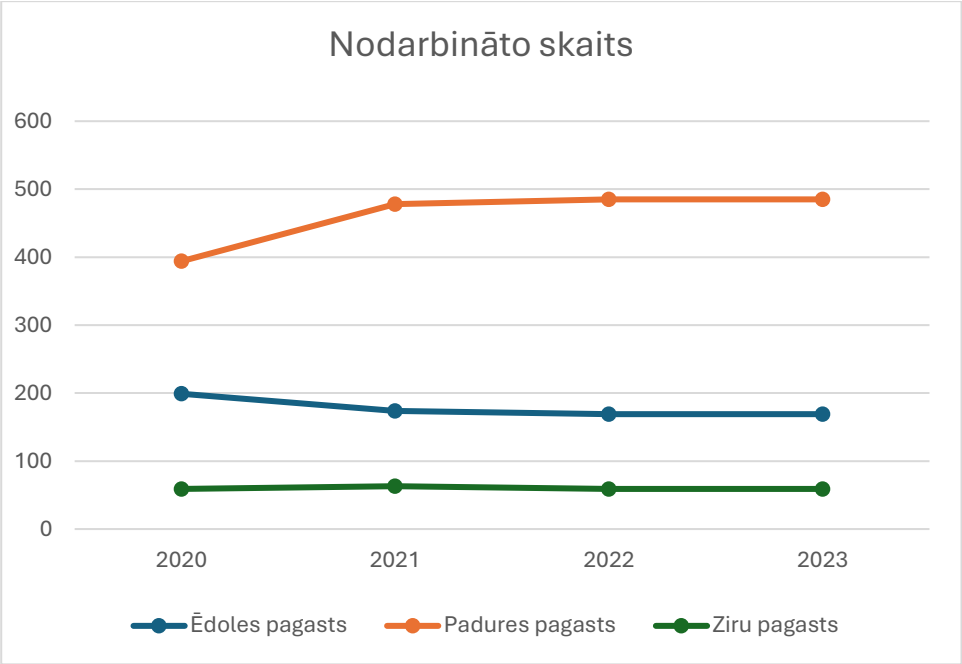
Rādītājs	Nodarbināto skaits				Izlaides vērtība uz vieno nodarbināto			
	2021	2022	2023	Īpatsvars, %	2021, EUR	2022, EUR	2023, EUR	Īpatsvars, %
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	11345	11343	11124	10,18%	55583	71698	66099	128,17%
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	871	825	812	0,74%	110469	138732	121982	236,53%
C Apstrādes rūpniecība	21980	22491	21719	19,87%	83952	94132	100710	195,28%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	1088	1011	982	0,90%	100611	75940	119218	231,17%
E Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	1058	1040	1013	0,93%	46640	44979		0,00%
F Būvniecība	8476	8154	2995	2,74%	58093	50359	62637	121,46%
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	14819	14794	14483	13,25%	32136	35861	38964	75,55%
H Transports un uzglabāšana	8374	8192	7827	7,16%	51434	61997		0,00%
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	4329	4730	5034	4,61%	18338	20961	22952	44,50%
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	1410	1593	1588	1,45%	58528	49287		0,00%
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	576	600	671	0,61%	91931	97241		0,00%
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	2580	2638	2486	2,27%	39292	43143	47872	92,83%
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	2770	3169	2911	2,66%	102920	120646	54273	105,24%
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	3377	3681	3823	3,50%	18172	17922	21429	41,55%
O Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	7242	8585	7984	7,30%	2336	2441	2679	5,20%
P Izglītība	11353	12559	12755	11,67%	725	731	862	1,67%
Q Veselība un sociālā aprūpe	8216	9365	10309	9,43%	9858	9101		0,00%
R Māksla, izklaide un atpūta	2871	3249	3178	2,91%	6609	10919	13225	25,64%
S Citi pakalpojumi	2781	3147	3233	2,96%	10163	11363	8716	16,90%
U Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība				0,00%				0,00%
Nav noteikts	23	26	28	0,03%	0	0		0,00%
Kopā	**106215**	**110230**	**109297**		**46569**	**50822**	**51571**	

Avots: Centrālā statistikas pārvalde, pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Analizējot VES attīstības administratīvo teritoriju nodarbinātības un izlaides apjomu datus, var secināt, ka Ēdoles un īpaši Ziru pagastus raksturo salīdzinoši ļoti neliels nodarbinātības apmērs, kas 2023. gadā bija attiecīgi 182 un 56 nodarbinātie. Turklāt Ēdoles pagastā ir novērojams nodarbinātības samazinājums no 199 nodarbinātajiem 2020. gadā līdz 182 nodarbinātajiem 2023. gadā. Līdzīga situācija ir ar šajos pagastos īstenoto izlaidi, kuras vērtība uz vienu nodarbināto, kas Ēdoles pagasta gadījumā 2022. gadā bija 17 844 EUR un Ziru pagasta gadījumā tikai 8 564 EUR, ievērojami atpaliek no novadu vidējās izlaides vērtības, kas bija attiecīgi 35 854 EUR Kuldīgas novada un 63 747 EUR Ventspils novada gadījumā. Ēdoles un Ziru pagastos lielākā daļa nodarbināto attiecas uz lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozari (attiecīgi 30,8 un 42,9% no kopējā 2023. gadā nodarbināti skaita), kamēr šīs nozares izlaides vērtības rādītāji atpaliek pat no šo pagastu vidējiem izlaides vērtības rādītājiem (attiecīgi 86,9 un 29,8% no pagasta 2023. gada vidējās izlaides vērtības).

Citāda situācija ir ar Padures pagastu, kuru raksturo salīdzinoši augsta un konsekventi pieaugoša nodarbinātība, kas ir pieaugusi no 403 nodarbinātajiem 2020. gadā līdz 470 nodarbinātajiem 2023. gadā (skatīt Attēlu 1-2 "Nodarbināto skaita dinamika").

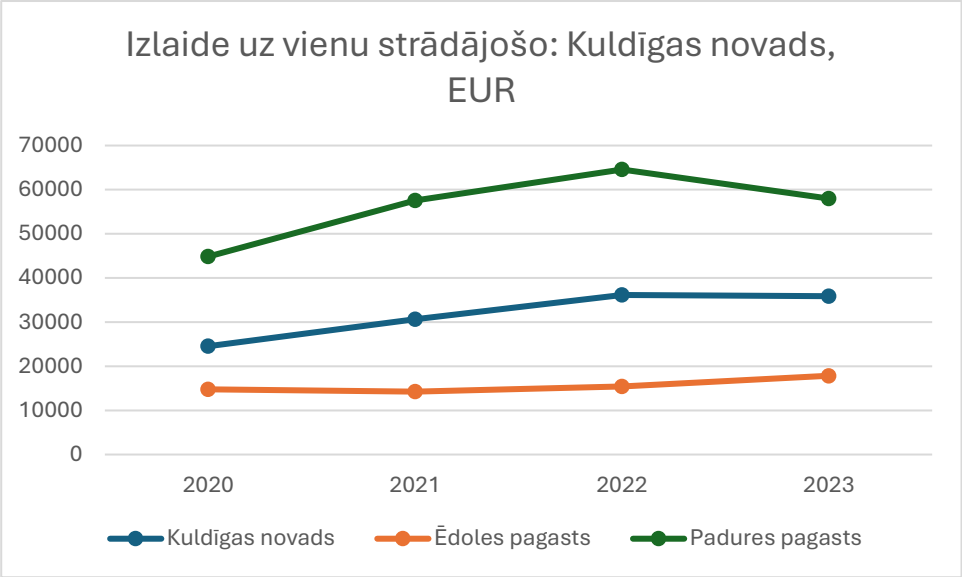
Attēls 1-2. Nodarbināto skaita dinamika

Avots: Oficiālais statistiskas portāls,
https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Turklāt Padures pagastu raksturo salīdzinoši ļoti augsti vidējās izlaides vērtības rādītāji, kuri ir pieauguši no 44 851 EUR 2020. gadā līdz 57 985 EUR 2023. gadā, kas ievērojami pārsniedz arī Kuldīgas novada vidējo izlaides vērtību 35 854 EUR, kamēr Ēdoles pagastā šī vērtība bija 17 844 EUR, uzrādot pieaugumu no 14 785 EUR 2020. gadā (skatīt Attēlu 1-3 "Izlaide uz vienu strādājošo: Kuldīgas novads, EUR").

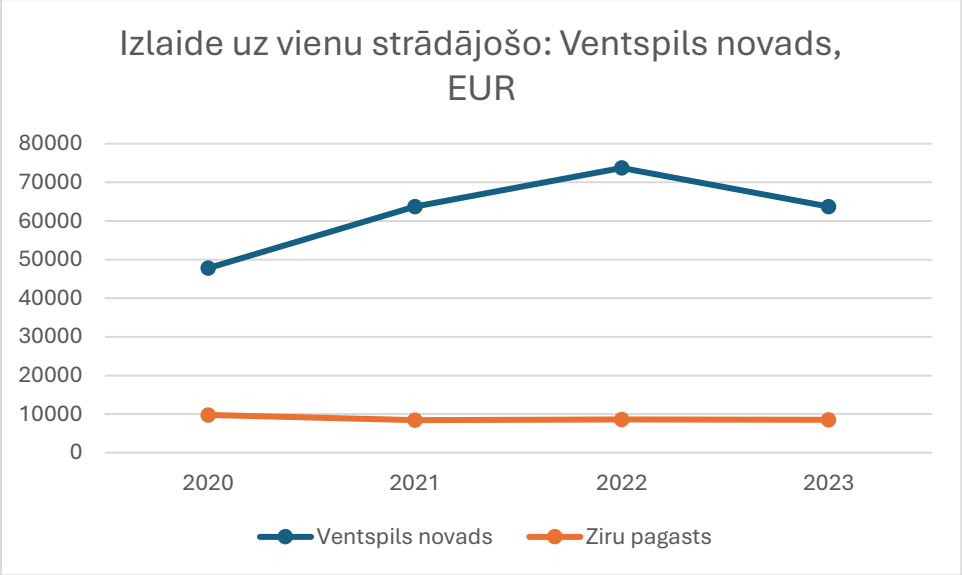
Attēls 1-3. Izlaide uz vienu strādājošo: Kuldīgas novads, EUR

Avots: Oficiālais statistiskas portāls,
https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Savukārt Ziru pagastu raksturo ļoti nelieli vidējās izlaides vērtības rādītāji, kuri ir samazinājušies no 9 785 EUR 2020. gadā līdz 8 603 EUR 2022. gadā, kas ievērojami mazāk par Ventspils novada vidējo izlaides vērtību 73 725 EUR (skatīt Attēlu 1-4 "Izlaide uz vienu strādājošo: Ventspils novads, EUR").

Attēls 1-4. Izlaide uz vienu strādājošo: Ventspils novads, EUR

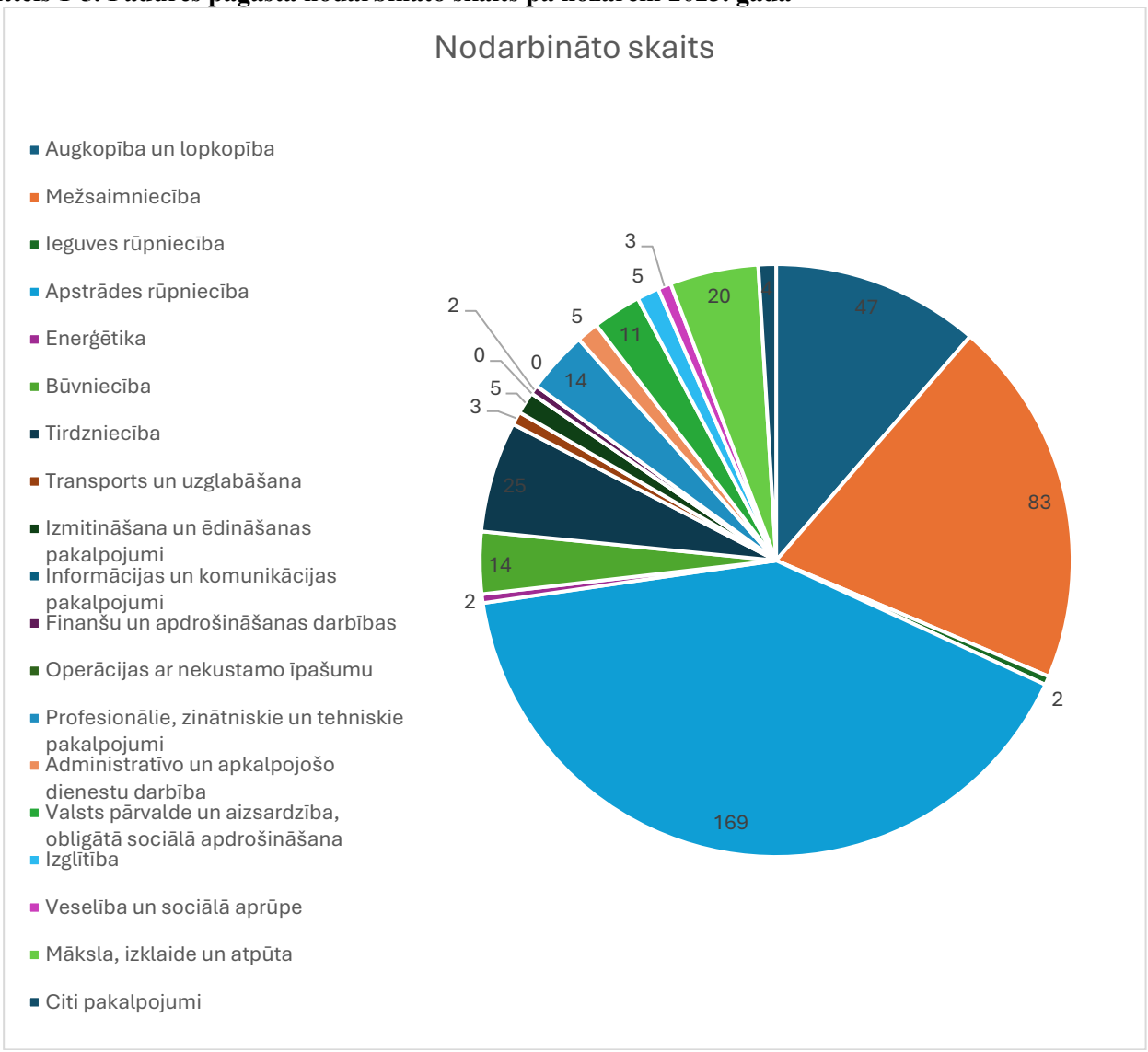

Avots: Oficiālais statistiskas portāls,
https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Padures gadījumā 36,0% nodarbināto ir iesaistīti apstrādes rūpniecības nozares uzņēmumos, to skaitam pieaugot no 133 nodarbinātajiem 2020. gadā līdz 169 nodarbinātajiem 2023. gadā. Turklāt tieši apstrādes rūpniecība dod lielāko Padures pagasta izlaides apjomu, 2023. gadā tā vērtībai uz vienu nodarbināto par 11,1% pārsniedzot pagasta izlaides vidējo vērtību.

Savukārt 27,7% jeb 130 Padures pagasta nodarbināto 2023. gadā bija iesaistīti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozares uzņēmumos, no kuriem 83 bija nodarbināti mežsaimniecībā un mežizstrādē, nodrošinot kopumā 7 501 311 EUR lielu izlaides vērtību, kas pārrēķinot uz vienu nodarbināto deva 90 377 EUR lielu izlaides vērtību. Kamēr atlikušie 47 lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozares uzņēmumos nodarbinātais nodrošināja tikai 1 005 044 EUR lielu izlaides vērtību, kas

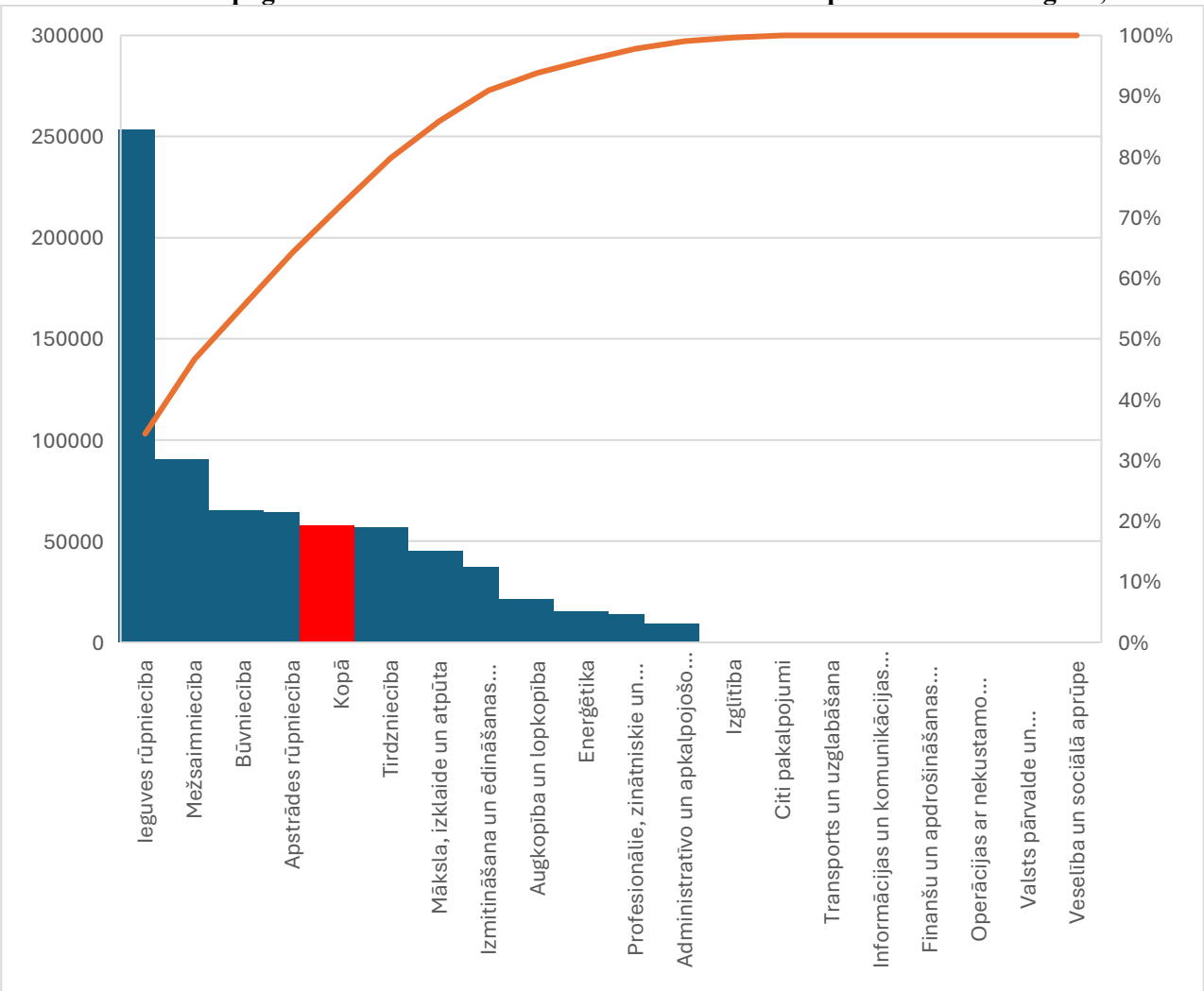
pārrēķinot uz vienu nodarbināto deva 21 384 EUR salīdzinoši nelielo izlaides vērtību (skatīt Attēlu 1-5 "Padures pagastā nodarbināto skaits pa nozarēm" un Attēlu 1-6 "Padures pagastā nodarbināto izlaide uz vienu iedzīvotāju pa nozarēm, EUR").

Attēls 1-5. Padures pagastā nodarbināto skaits pa nozarēm 2023. gadā

Avots: Oficiālais statistiskas portāls, https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Attēls 1-6. Padures pagastā nodarbināto izlaide uz vienu nodarbināto pa nozarēm 2023. gadā, EUR

Avots: Oficiālais statistiskas portāls,
https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__ENT__UT__UTV/NPV021/

Papildu informāciju par uzņēmējdarbības vidi sniedz novadu teritorijas attīstības līmeņa indekss, kas raksturo attīstības līmeni attiecīgajā gadā, parādot teritoriju augstāku vai zemāku attīstību salīdzinājumā ar vidējo attīstības līmeni valstī.

Indeksa aprēķinā tiek izmantotas šādu astoņu kritēriju, kas raksturo vispārējo teritorijas attīstības līmeni, standartizētās vērtības:

1. Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem (kritērija svars – 0,25);
2. Bezdarba līmenis, % (svars – 0,15);
3. Trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā, % (svars – 0,1);
4. Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem (svars – 0,05);
5. Dabiskās kustības saldo uz 1000 iedzīvotājiem (svars – 0,1);
6. Ilgtermiņa migrācijas saldo uz 1000 iedzīvotājiem (svars – 0,1);
7. Iedzīvotāju skaits virs darbspējas vecuma uz 1000 darbspējas vecuma iedzīvotājiem (svars – 0,05);
8. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju, EUR (svars – 0,2)[10].

Indeksa aprēķini ir veikti laika periodam no 2013. līdz 2020. gadam teritorijām pirms 2021. gadā notikušās administratīvās reformas.

[10] Pieejams: https://www.vraa.gov.lv/lv/teritorijas-attistibas-indekss?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

2020. gadā Kuldīgas novads uzrāda 74, bet Ventspils novads – 68 ranga pozīciju (skatīt Tabulu 1-27 "Novadu teritorijas attīstības līmeņa indeksa rangs").

Tabula 1-27. Novadu teritorijas attīstības līmeņa indeksa rangs

Teritorija	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kuldīgas novads	64	67	62	65	57	53	54	74
Ventspils novads	49	51	55	52	56	50	52	68

Avots: Valsts reģionālās attīstības ministrija, pieejams: https://www.vraa.gov.lv/lv/teritorijasattistibas-indekss?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Uzņēmējdarbības vidi raksturojošie rādītāji kopumā uzrāda pozitīvu dinamiku, kas norāda uz Kuldīgas un Ventspils novadu spēju uzņemt jaunus attīstības projektus, nepieciešamības gadījumā nodrošinot vai uzņemot attīstībai nepieciešamo darba spēku.

1.4. VES attīstības ietekme uz tūrismu

Administratīvajās vienībās (pagastos), kurās ir plānota VES attīstība ir reģistrētas astoņas juridiskās personas, kuru darbības veids ir izmitināšana viesu mājās un cita veida īslaicīgas apmešanās vietās (NACE kods: 55.20, versija 2.1). Sešas juridiskās personas ir reģistrētas Padures pagastā, savukārt divas juridiskās personas Ziru pagastā.

Padures pagastā reģistrētās viesu mājās un cita veida īslaicīgas apmešanās vietas, izņemot vienu vietu, kura atrodas 2,0 km attālumā, atrodas 8,0 līdz 12,0 km attālumā no VES attīstības teritoriju buferzonas.

Savukārt Ziru pagastā viena viesu māja un cita veida īslaicīgas apmešanās vieta (Viesu nams un kempings "Ventaskrasti", kuru apsaimnieko SIA "Ventlejas") atrodas 0,5 km attālumā no VES attīstības teritoriju buferzonas, kamēr cita (Vendzavas atpūtas bāze, kuru apsaimnieko SIA "Spilvens") atrodas tieši buferzonas teritorijā (skatīt Tabulu 1-28 "Viesu mājās un cita veida īslaicīgas apmešanās vietas").

Tabula 1-28. Viesu mājās un cita veida īslaicīgas apmešanās vietas

Nr	Nosaukums	Attālums līdz buferzonai, m	Zemes vienības kadastra numurs	Adrese
Padures pagasts				
1	Alchemilla Cabin, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	9 799	62720070011	Kuldīgas nov., Padures pag., "Jaunvindoles"
2	Kalniņlauki, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	7 986	62720060066	Kuldīgas nov., Padures pag., Ķimale, "Jaunpils"
3	LAKEBUR, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	1 946	62720010077	Kuldīgas nov., Padures pag., "Nabīte"
4	MĀRUPĪTE, Kuldīgas rajona Gudenieku pagasta "Grantiņu" māju zemnieku saimniecība	11 711	62720080129	Kuldīgas nov., Padures pag., "Ventaskrasti"
5	OLARĀJI AGRO, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	11 951	62720080001	Kuldīgas nov., Padures pag., "Zvīņas"
6	ROTA IG, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	11 951	62720080001	Kuldīgas nov., Padures pag., "Zvīņas"
Ziru pagasts				
7	SPILVENS, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	0*	98900020042	Ventspils nov., Ziru pag., "Pūcmāja"
8	Ventlejas, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	552	98900020136	Ventspils nov., Ziru pag., "Ventaskrasti"

* īpašums atrodas VES attīstības buferzonā

Avots: LURSOFT atvērtie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie telpiskie dati, Kadastra informācijas sistēmas atvērtie teksta dati, Valsts adrešu reģistra atvērtie dati, Autoru aprēķini

Ņemot vērā to novietojumu, Padures pagastā nav novērojama tieša VES attīstības ietekme uz pagastā reģistrētajām viesu mājām un cita veida īslaicīgas apmešanās vietām. Nosacīti tuvāk (2,0 km attālumā no VES attīstības teritoriju buferzonas) VES attīstības teritorijai atrodas kempings "Nabīte", kuru apsaimnieko SIA "LAKEBUR", tomēr, spriežot pēc publiski pieejamās informācijas, minētais kempings ir specializējies uz ūdens tūristu un makšķernieku apkalpošanu, kas nav pretrunā ar VES attīstību.

Kamēr abas Ziru pagastā reģistrētās viesu mājas un cita veida īslaicīgas apmešanās vietas atrodas tiešā VES attīstības teritoriju tuvumā, tomēr, spriežot pēc publiski pieejamās informācijas, arī šīs viesu mājas, ņemot to novietojumu pie Ventas upes, ir specializējušās uz ūdens tūristu un makšķernieku apkalpošanu (piemēram, atpūtas mājiņu logi ir vērsti uz upes pusi, atpūtas zonas ir izvietotas tiešā upes tuvumā ar skatu uz upi), kas arī nav tiešā pretrunā ar VES attīstību.

2. VES attīstības ekonomiskā ietekme

Saskaņā ar Amerikas Savienoto Valstu Ņujorkas pavalsts enerģētikas pētniecības un attīstības pārvaldes (angļu val. *The New York State Energy Research and Development Authority* (NYSERDA)) veikto izpēti[11] vēja nozares attīstības ekonomiskā ietekme ietver maksājumus vietējiem zemes īpašniekiem, īstermiņa un ilgtermiņa darba vietu radīšanu, kā arī izdevumus par precēm un pakalpojumiem atbalsta nozarēs. Visi vēja attīstības posmi palielina ekonomisko aktivitāti vietējā teritorijā. Plānošanas posmā tas var ietvert servitūta un nomas maksājumus iedzīvotājiem, juridiskos pakalpojumus, kā arī vides un inženiertehniskos darbus. Savukārt būvniecības fāze parasti rada šādu pievienoto vērtību:

- Lielu skaitu īslaicīgu darba vietu;
- Nevietējo strādnieku, kuri tiek apkalpoti vietējās viesnīcās un ēdināšanas uzņēmumos, skaita pieaugumu;
- Materiālu, tostarp cementa un grants, iegādi;
- Pakalpojumu, piemēram, aprīkojuma noma, apjoma pieaugumu.

VES darbības laikā var tikt izveidotas ilgtermiņa darbavietas, kuras ir saistītas, sākot ar turbīnu apkopi un beidzot ar piebraucamo ceļu uzturēšanu ziemā.

Vēja enerģijas projekti var palīdzēt dažādot, stiprināt un stabilizēt vietējo ekonomiku pašvaldību, reģionu un valsts līmenī. Palielināta ekonomikas dažādošana, samazinot finanšu ciklu svārstību amplitūdu, palīdz uzlabot teritoriju ekonomisko stabilitāti. Šis efekts var būt īpaši svarīgs lauku apvidos, kur parasti dominē viendimensijas ekonomika, piemēram, lauksaimniecība. Turklāt, pamatojoties uz augsto darbaspēka un kapitāla attiecību, vēja projekti var vietējai ekonomikai pievienot papildu vērtību, neradot būtisku slogu vietējai un valsts infrastruktūrai, piemēram, esošajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai, transporta tīklam vai ārkārtas, izglītības un citiem sabiedriskajiem pakalpojumiem.

Ieguvumu un izmaksu analīzes sociālekonomisko ieguvumu noteikšanai ietvaros ir veikta VES attīstības ārējo sociālekonomisko ieguvumu un zaudējumu novērtējums.

2.1. VES attīstības kvalitatīvā sociālekonomiskā ietekme

Saskaņā ar Eiropas Komisijas izstrādāto metodoloģiju "*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020*"[12] gadījumos, kad nav iespējams veikt ekonomiskās ietekmes kvantitatīvu novērtējumu, ir ieteicams sniegt kvalitatīvu aprakstu par tās plašāko ietekmi uz otrreizējiem tirgiem, valsts fondiem, nodarbinātību, iekšzemes kopproduktu utt., lai labāk izskaidrotu reģionālās politikas mērķu sasniegšanai nepieciešamo attīstības projekta ieguldījumu.

Saskaņā ar Autoru novērtējumu galvenā VES attīstības sociālekonomiskā ietekme, kas netiek novērtēta kvantitatīvi, ir ietekme uz VES attīstības teritorijā atrodošos nekustamo īpašumu vērtību. Ņemot vērā, ka Latvijā nav veikti pētījumi par VES attīstības ietekmi uz nekustamā īpašuma vērtību, Autori ir veikuši starptautiskās pieredzes izvērtējumu. Ārvalstīs, t.sk. Eiropas valstīs, kurās ir pieredze ar masveidīgu VES attīstību, ir veikta virkne pētījumu, kuros ir veikts VES attīstības ietekmes uz VES pieguļošajās teritorijās atrodošos nekustamo īpašumu vērtību novērtējums. Tomēr līdz šim apjomīgākā izpēte ir veikta Amerikas Savienotajās Valstīs, kuras

[11] Pieejams: https://www.nyserda.ny.gov/-/media/Project/Nyserda/Files/Publications/Research/Biomass-Solar-Wind/NY-Wind-EnergyGuide-7.pdf

[12] Pieejams: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/studies/cba_guide.pdf

ietvaros ir novērtēta VES attīstības ietekme uz 34 pavalstīs atrodošos 500 000 nekustamo īpašumu vērtību 15 gadus ilgā laika periodā (no 2005. līdz 2020. gadam). Minētās izpētes datu kopa aptver laika posmu no četriem gadiem pirms VES attīstības darbības uzsākšanas (VES attīstības izziņošanas periods) projekta teritorijā līdz vairāk nekā sešiem gadiem pēc VES darbības sākuma.

Kopumā izpētei ir šādi galvenie atzinumi:

- Dzīvojamo māju pārdošanas cenas, kas tiek ietekmētas pēc VES attīstības izziņošanas perioda, attiecas tikai uz īpašumiem, kas atrodas 2 jūdžu (~ 3,2 km) rādiusā no VES attīstības vietas, un pat tad ietekme uz īpašumiem 1– 2 jūdžu rādiusā (~ 1,6 – 3,2 km) pieredz daudz mazāku ietekmi, nekā uz tiem, kas atrodas tiešā VES tuvumā;
- Dzīvojamajām mājām, kas atrodas 1 jūdzes (~ 1,6 km) rādiusā no VES, pēc paziņojuma par jauna VES projekta attīstību vērtība samazinās par aptuveni 11%, salīdzinot ar hipotētiskajiem īpašumiem, kas atrodas 3–5 jūdžu (~ 4,8 – 9,0 km) attālumā;
- Tomēr tās īpašuma vērtības, kuras VES attīstības ietekmē ir saskārušās ar samazinājumu, ātri atgūst visus zaudējumus, atgriežoties ar inflāciju koriģētajā līmenī pirms VES attīstības izziņošanas trīs līdz piecu gadu laikā pēc VES darbības uzsākšanas[13].

2.2. VES attīstības kvantitatīvā sociālekonomiskā ietekme

Īstenojot VES parka attīstību ir plānota virkne kvantitatīvu un monetāri novērtējamu sociālekonomisku ieguvumu un zaudējumu.

VES attīstības kvantitatīvā sociālekonomiskā ietekme ir noteikta un aprēķināta VES attīstības scenārijiem, proti, situācijai, ja VES attīstība tiek īstenota, tos salīdzinot ar teritorijas attīstības Pamatscenāriju, kura gadījumā VES attīstība netiek īstenota.

VES attīstība ir analizēta divām novietojuma alternatīvām:

- Alternatīva "A" ar 40 VES;
- Alternatīva "A′" ar 35 VES.

Veicot VES attīstības sociālekonomiskās ietekmes aprēķinus, ir izmantoti šādi ar VES attīstības projektu saistīti pieņēmumi (skatīt Tabulu 2-1 "VES attīstības projekta pieņēmumi").

Tabula 2-1. VES attīstības projekta pieņēmumi

Alternatīva/ Rādītājs	**0***	**A**	**A′**
VES iekārtu un komponenšu ražošanas fāze, gadi	-	2	2
VES uzstādīšanas fāze, gadi	-	2	2
VES darbības fāze, gadi	-	25	25
VES skaits	-	40	35
Vienas VES nominālā jauda, MW	-	6,8	6,8
Kopējā uzstādītā nominālā jauda, MW	-	272,00	238,00
VES būvniecībai nepieciešamā atmežojamā teritorija, ha	-	92,70	81,80
t.sk. organiskās augsnes	-	*1,20*	*1,20*
Pēc VES attīstības fāzes apmežojamā teritorija, ha	-	31,51	27,57
Saražotās elektroenerģijas kopējais apjoms, GWh	-	23 830	20 851

* "0" jeb Pamatscenārijs
Avots: Autoru kopsavilkums

Sociālekonomiskās ietekmes aprēķiniem tiek izmantoti šādi pieņēmumi:

- Sociālekonomiskā diskonta likme saskaņā ar dokumentā "Makroekonomisko pieņēmumu un prognožu skaitliskās vērtības" noteikto: 5,0%[14];
- CO_2 emisiju izmaksas ir noteiktas saskaņā ar dokumentā "*Economic Appraisal Vademecum 2021-2027, General Principles and Sector Applications*" dotajām vērtībām[15];

[13] Pieejams: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0301421523004226?via%3Dihub
[14] Pieejams: https://www.fm.gov.lv/lv/media/14460/download?attachment
[15] Pieejams:

- Darba algas (bruto) izmaiņas (salīdzināmās cenās) ir noteiktas saskaņā ar dokumentā "Makroekonomisko pieņēmumu un prognožu skaitliskās vērtības" dotajām vērtībām.

2.2.1. Sociālekonomiskie ieguvumi

SEG emisiju samazinājums aizvietošanas rezultātā

Dokuments "*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020*" paredz, izmantojot atbilstošus emisijas faktorus, neto SEG emisiju, kas radušās vai novērstas, salīdzinot ar bāzes scenāriju, noteikšanu. Secīgi iegūtais radīto/ novērsto SEG emisiju apjoms ir jānovērtē naudas izteiksmē, izmantojot oglekļa dioksīda ekvivalenta (CO_2 ekv.) tonnās ēnu cenas.

Īstenojot VES attīstību, ir plānota no fosilām degvielām ražotās elektroenerģijas aizvietošana ar VES saražoto enerģiju, kuru raksturo zemāks elektroenerģijas ražošanas procesā radītais SEG emisiju apjoms. Tā rezultātā, veicot patēriņam izmantotās elektroenerģijas aizvietošanu, tiks novērstas SEG emisijas, kuras tiktu radītas, ja enerģijas ražošanā tiktu izmantota fosilā degviela.

SEG emisiju samazinājuma aizvietošanas rezultātā aprēķini tika veikti atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 23.janvāra noteikumu Nr. 42 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika" 1. pielikumā dotajai metodikai, izmantojot šādus pieņēmumus:

- Ar atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju saražotās elektroenerģijas apjoms nodošanai elektrotīklā, MWh/ gadā nodošanai elektrotīklā:
  - Alternatīvas "A" gadījumā: 953 200 MWh/ gadā;
  - Alternatīvas "A"" gadījumā: 834 050 MWh/gadā.
- CO_2 emisijas faktors elektroenerģijai: 0,0511 t CO_2 ekv./MWh (dati par 2025. gadu)[16];
- CO_2 emisijas faktors elektroenerģijas pārvadei elektrotīklā atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumu Nr. 42 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika" 1. pielikuma 1. punktam: 0,0070 t CO_2 ekv./ MWh.

Saskaņā ar Autoru veiktajiem aprēķiniem būs šāds kopējais VES darbības rezultātā radītais SEG emisiju samazinājuma aizvietošanas apjoms:

- Alternatīvas "A" gadījumā: 1 050 903 t CO_2 ekv.;
- Alternatīvas "A"" gadījumā: 919 540 t CO_2 ekv.

Savukārt SEG emisiju samazinājuma aizvietošanas rezultātā radītais monetārais sociālekonomisko ieguvuma apjoms tiek aprēķināts, izmantojot dokumentā "*Economic Appraisal Vademecum 2021-2027, General Principles and Sector Applications*" dotās CO_2 monetārās vērtības, kā rezultātā būs šāds kopējais monetārais sociālekonomisko ieguvuma apjoms[17]:

- Alternatīvas "A" gadījumā: 246 681 756 EUR;
- Alternatīvas "A"" gadījumā: 215 846 536 EUR.

Darba algas maksājumi

Dokumentā "*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020*" ir apskatīts cilvēka kapitāla attīstības jautājums, kas ir saistīts ar noteiktu projekta aktivitāšu īstenošanu, nosakot, ka cilvēka kapitāla attīstības sociālekonomisko vērtību var attiecināt uz papildinošajiem darba algas ieņēmumiem, kuri netiktu gūti gadījumā, ja projekta aktivitāte netiktu īstenota. Tādējādi uz VES attīstības, t.sk. darbības, sociālekonomiskajiem ieguvumiem var attiecināt VES attīstības, t.sk. darbības, nodrošināšanai izveidoto darba vietu, kuras citādāk netiktu izveidotas, darba algas maksājumus.

Aprēķini ir veikti, pamatojoties uz potenciālo VES attīstībai un darbībai nepieciešamo darba vietu skaitu, kuru noteikšanai Autori izmantoja autoru grupas (*Luigi Aldieri, Jonas Grafström, Kristoffer Sundström, Concetto Paolo Vinci*) monogrāfijā "*Wind Power and Job Creation*"[18] apkopoto informāciju. Minētā monogrāfija ir

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/guides/vademecum_2127/vademecum_2127_en.pdf

[16] CO_2 emisijas faktori Latvijā saražotajai siltumenerģijai un elektroenerģijai, pieejams: https://www.kem.gov.lv/lv/siltumnicefekta-gazu-emisiju-aprekina-metodika

[17] Šeit un turpmāk sociālekonomisko ieguvumu un zaudējumu monetārais apjoms ir aprēķināts, izmantojot diskontēšanas metodi, kur monetārā vērtība atbilst diskontētās naudas plūsmas šodienas neto vērtībai, izmantojot diskonta faktoru 5%

[18] *Wind Power and Job Creation by Luigi Aldieri, Jonas Grafström, Kristoffer Sundström and Concetto Paolo Vinci*, pieejams: https://www.mdpi.com/2071-1050/12/1/45

plašākais pētījums par vēja enerģijas nozares ietekmi uz VES attīstības un darbības fāzē nepieciešamo nodarbinātību, apkopojot 17 zinātnisko un 10 nozares specifisko pētījumu, kas ir sagatavoti laika posmā no 2001. līdz 2019. gadam, rezultātus. Lai ievērotu piesardzību un nepārvērtētu plānoto VES attīstības un darbības sociālekonomisko ietekmi, veicot darba algas maksājumu aprēķinus tiek izmantotas šādas mazākās monogrāfijā dotās nodarbinātības vērtības:

- Vidējais īstermiņa darbavietu skaits VES attīstības fāzē: 5,38 darbavietas uz vienu jaunuzbūvētās VES jaudas MW;
- Vidējais ilgtermiņa darbavietu skaits VES darbības fāzē: 0,29 darbavietas uz vienu jaunuzbūvētās VES jaudas MW.

Savukārt darba algas aprēķini ir veikti, izmantojot šādus pieņēmumus:

- Saskaņā ar Latvijas Darba devēju konfederācijas interneta vietnē pieejamo informāciju vidējais darba algas lielums enerģijas nozarē, salīdzinot ar Latvijas vidējo darba algu: 120%[19];
- Saskaņā ar Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes interneta vietnē pieejamo informāciju vidējā mēneša darba alga Latvijā 2025. gadā: 1 815 EUR[20];
- Darba algas aprēķinā tiek iekļauta darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu darba devēja daļa[21]: 23,59%;
- Tiek pieņemts, ka VES attīstības (uzstādīšanas) un darbības fāzē tiek piesaistīts Latvijas darba spēks;
- Aprēķinot darba algu tiek ņemta vērā šādas Finanšu ministrijas izstrādāto Makroekonomisko pieņēmumu un prognožu skaitliskās vērtības: darba algas (bruto) izmaiņas, salīdzināmās cenās (procentos)[22].

Saskaņā ar Autoru veiktajiem aprēķiniem, veicot VES attīstību, būs šāds kopējais monetārais sociālekonomisko ieguvumu apjoms, kas ir saistīts ar VES attīstībai un darbībai nepieciešamo darba vietu izveidi:

- Alternatīvas "A" gadījumā: 10 616 896 EUR;
- Alternatīvas "A"' gadījumā: 9 289 784 EUR.

Kopienas maksājumi

SIA "Latvijas vēja parki" ir pirmais uzņēmums, kas jau sākotnēji paredzēja kompensējošo mehānismu vietējām kopienām jeb "kopienas maksājumu", kura mērķis ir vietējās kopienas, kuras teritorijā notiek VES attīstība, labklājības uzlabošana, kā rezultātā kopienas maksājumi var tikt attiecināti uz VES attīstības projekta īstenošanas sociālekonomiskajiem ieguvumiem.

2024. gada 5. janvārī stājās spēkā Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā, kura 22^1 pants "Vēja elektrostaciju maksājumi vietējās kopienas attīstībai" paredz šādus nosacījumus:

> 1. Elektroenerģijas ražotājs, kura vēja elektrostacija atrodas Latvijas Republikas teritorijā, iekšējos jūras ūdeņos, teritoriālajā jūrā vai ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kuras uzstādītā jauda ir vienāda ar vienu megavatu vai lielāka par to, veic vēja elektrostacijas maksājumus vietējās kopienas attīstībai par katras iekārtas uzstādīto kopējo jaudu;
>
> 2. Ministru kabinets nosaka šā panta pirmajā daļā paredzēto maksājumu apmēru, to maksāšanas un uzraudzības kārtību, termiņus, kā arī maksājumu izmantošanas mērķus[23].

Savukārt 2024. gada 27. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 577 "Vēja elektrostaciju maksājumu kārtība vietējās kopienas attīstībai" paredz šādus kopienas maksājuma piešķiršanas un saņemšanas nosacījumus:

- Maksājums kopienai ir 2 500 EUR gadā bez pievienotās vērtības nodokļa par katru (arī nepilnu) vēja elektrostacijas nominālās jaudas megavatu;
- Maksājumu kopienai saņem:
    - Administrējošā pašvaldība;

[19] Pieejams: https://lddk.lv/wp-content/uploads/2022/03/Janis-Hermanis-Energetikasnozare.pdf
[20] Pieejams: https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/darbs/alga/preses-relizes/26599-darba-samaksas-parmainas-2025-gada-4-ceturksni-un
[21] Saskaņā ar dokumentā "*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020*" noteikto sociālās apdrošināšanas maksājumi tiek definēti kā aizkavēta darba algas izmaksa un tādēļ ir pieskaitāmi darba algas maksājumiem
[22] Pieejams: https://www.fm.gov.lv/lv/media/18273/download?attachment
[23] Pieejams: https://likumi.lv/ta/id/348860-grozijumi-elektroenergijas-tirgus-likuma

    - Mājsaimniecība, kuras nekustamais īpašums – dzīvokļa īpašums, dzīvojamā māja vai tās daļa saskaņā ar normatīvajiem aktiem būvju klasifikācijas jomā – atrodas divu kilometru rādiusā no sauszemē esošas vēja elektrostacijas robežas.
- Mājsaimniecībai noteikto maksājumu kopienai saņem fiziska persona, kurai zemesgrāmatā ir nostiprinātas īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu, dzīvojamo māju vai tās daļu, kas nodota ekspluatācijā pirms vēja elektrostacijas būvatļaujas izsniegšanas;
- Maksājums kopienai, ko viena mājsaimniecība saņem gadā, ir ne mazāks par vienu minimālo mēneša darba algu, bet ne lielāks par trim minimālajām mēneša darba algām atbilstoši attiecīgajā gadā noteiktajam minimālās mēneša darba algas līmenim valstī;
- Administrējošā pašvaldība no maksājuma kopienai gūtos ienākumus var izmantot šādiem mērķiem pašvaldības teritorijā:
    - Energoefektivitātes veicināšanai – energoefektīvs apgaismojums, pašvaldības dzīvojamā fonda renovācija, dzīvojamo māju energoefektivitātes pasākumu veikšana un līdzvērtīgi pasākumi;
    - Vides aizsardzības pasākumiem – ielu, laukumu, parku un citu teritoriju tīrīšana, labiekārtošana, uzturēšana, gaisa kvalitātes un ūdens resursu aizsardzība, atkritumu un bīstamo atkritumu, bateriju un akumulatoru, iepakojuma apsaimniekošana, ģenētiski modificētu organismu izplatīšanas vidē un piesārņojošas darbības kontrolēšana, būvniecības ietekmes uz vidi novērtēšana un līdzvērtīgi pasākumi;
    - Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumiem;
    - Pašvaldības ceļu infrastruktūras atjaunošanai un uzturēšanai;
    - Kultūrvēsturisko objektu un vēsturiskā mantojuma, kā arī dabas vērtību un teritoriju apsaimniekošanas, saglabāšanas un uzlabošanas pasākumiem;
    - Maksājuma kopienai administrēšanas izmaksām[24].

Kopienas maksājumu izmaksa tiek sākta nākamajā gadā pēc VES pieslēgšanas atļaujas vai galīgā ekspluatācijas paziņojuma saņemšanas.

Veicot kopienas maksājumu lieluma aprēķinu, tiek izmantoti šādi pieņēmumi:

- Maksa par vienu VES jaudas MW: 2 500 EUR/ gadā;
- Kopējā VES uzstādītā nominālā jauda:
    - Alternatīvas "A" gadījumā: 272,00 MW;
    - Alternatīvas "A″" gadījumā: 238,00 MW.

Saskaņā ar Autoru veiktajiem aprēķiniem, veicot kopienas maksājumu izmaksu kopienai, kuras teritorijā notiek VES attīstība, būs šāds kopējais monetārais sociālekonomisko ieguvumu apjoms:

- Alternatīvas "A" gadījumā: 7 884 684 EUR;
- Alternatīvas "A″" gadījumā: 6 899 098 EUR.

Atmežoto teritoriju secīga apmežošana

Noslēdzoties VES būvniecībai, paredzēts rekultivēt un apmežot līdz 42 % no katras VES montāžas laukuma būvniecības laikā izmantotās platības. Apmežojamajā platībā netiek ieskaitīti VES pamati, ekspluatācijai nepieciešamā montāžas laukuma daļa, pievedceļi, pastāvīgie pagriezienu paplašinājumi, apakšstaciju un BESS teritorijas, kā arī kabeļu un elektropārvades līniju trases. Precīza apmežojamā platība nosakāma būvprojektā.

Atbilstoši 7.2. pielikumam apmežošanas radītais SEG emisiju samazinājums VES dzīves cikla periodā, ņemot vērā biokurināmā aizstāšanas efektu, ir:

- Alternatīvas "A" gadījumā: 5 274 t CO_2 ekv.;
- Alternatīvas "A″" gadījumā: 4 642 t CO_2 ekv.

Saglabājot ekonomiskajā novērtējumā izmantoto oglekļa cenu un diskontēšanas pieeju, apmežošanas radītais monetārais sociālekonomiskais ieguvums ir:

- Alternatīvas "A" gadījumā: 1 233 915 EUR;
- Alternatīvas "A″" gadījumā: 1 086 177EUR.

[24] 2024. gada 27. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 577 "Vēja elektrostaciju maksājumu kārtība vietējās kopienas attīstībai", pieejams: https://likumi.lv/ta/id/354566-veja-elektrostaciju-maksajumu-kartiba-vietejas-kopienas-attistibai

2.2.2. Sociālekonomiskie zaudējumi

CO_2 emisiju palielināšanās VES darbības rezultātā

VES darbība, t.sk. nepieciešamo iekārtu, komponenšu ražošana un VES būvniecība, ir saistīta ar CO_2 emisiju rašanos. Saskaņā ar starptautiskā konsultāciju uzņēmuma "ICF" interneta vietnē pieejamo informāciju VES dzīves cikla laikā radītās CO_2 emisijas sadalās šādi:

- CO_2 emisiju īpatsvars VES ražošanas fāzē: 89,00%;
- CO_2 emisiju īpatsvars VES uzstādīšanas fāzē: 4,00%;
- CO_2 emisiju īpatsvars VES darbības fāzē: 7,00%[25].

Veicot VES dzīves cikla laikā radīto CO_2 emisiju aprēķinu, ir izmantoti šādi pieņēmumi:

- Kopējais VES saražotais elektroenerģijas apjoms:
  - Alternatīvas "A" gadījumā: 23 830 GWh;
  - Alternatīvas "A′" gadījumā: 20 851 GWh.
- Vidējais vēja enerģijas CO_2 emisiju apjoms, kurš tiek radīts VES ražošanas, transportēšanas, uzstādīšanas, darbības un likvidēšanas (angļu val. *decommissioning*) ietvaros: 20 g CO_2 ekv./ KWh[26].

Saskaņā ar Autoru veiktajiem aprēķiniem alternatīvas "A" gadījumā kopējais VES darbības, t.sk. ražošanas un būvniecības, rezultātā radītais CO_2 emisiju palielinājums būs 476 600 t CO_2 ekv., kas sadalās šādi:

- Kopējais CO_2 emisiju apjoms VES ražošanas fāzē: 424 174 t CO_2 ekv.;
- Kopējais CO_2 emisiju apjoms VES uzstādīšanas fāzē: 19 064 t CO_2 ekv.;
- Kopējais CO_2 emisiju apjoms VES darbības fāzē: 33 362 t CO_2 ekv.

Savukārt alternatīvas "A" gadījumā kopējais monetārais sociālekonomisko zaudējumu apjoms būs 86 480 128 EUR, kas sadalās šādi:

- Kopējais CO_2 emisiju radītais sociālekonomisko zaudējumu apjoms VES ražošanas fāzē: 75 043 210 EUR;
- Kopējais CO_2 emisiju radītais sociālekonomisko zaudējumu apjoms VES uzstādīšanas fāzē: 3 605 752 EUR;
- Kopējais CO_2 emisiju radītais sociālekonomisko zaudējumu apjoms VES darbības fāzē: 7 831 167 EUR.

Alternatīvas "A′" gadījumā, saglabājot A alternatīvas aprēķinā izmantoto vidējo elektroenerģijas izstrādi uz vienu VES, 35 VES dzīves cikla kopējās emisijas ir 417 025 t CO_2 ekv., kas sadalās šādi:

- Kopējais CO_2 emisiju apjoms VES ražošanas fāzē: 371 152 t CO_2 ekv.;
- Kopējais CO_2 emisiju apjoms VES uzstādīšanas fāzē: 16 681 t CO_2 ekv.;
- Kopējais CO_2 emisiju apjoms VES darbības fāzē: 29 192 t CO_2 ekv.

Alternatīvas "A′" gadījumā kopējais monetārais sociālekonomisko zaudējumu apjoms ir 75 670 112 EUR, kas sadalās šādi:

- CO_2 emisiju radītais sociālekonomisko zaudējumu apjoms VES ražošanas fāzē: 65 662 808 EUR;
- CO_2 emisiju radītais sociālekonomisko zaudējumu apjoms VES uzstādīšanas fāzē: 3 155 033 EUR;
- CO_2 emisiju radītais sociālekonomisko zaudējumu apjoms VES darbības fāzē: 6 852 271 EUR.

CO_2 emisiju palielināšanās meža zemes transformācijas rezultātā

Meža ekosistēma ir nozīmīgs klimatu ietekmējošs faktors, īpaši, ja runa ir par siltumnīcefekta gāzu emisiju. Klimata ietekmēšanas mehānisma būtība šajā kontekstā slēpjas koku spējā fotosintēzes procesā piesaistīt atmosfērā esošo ogļskābo gāzi un visa koka mūža garumā uzglabāt CO_2 sastāvā esošo oglekli koka stumbros, zaros un sakņu sistēmā. Ogleklis, ko fotosintēzē piesaistījis augošs koks, ir "izņemts" no aprites un vairs nepiedalās klimatam nevēlamo siltumnīcefekta gāzu veidošanā.

VES parka infrastruktūras izbūvei paredzēta meža zemes transformācija. Atbilstoši 7.2. pielikumam atmežojamā meža zemes platība A alternatīvā ir 92,7 ha, bet A′ alternatīvā – 81,8 ha. Atmežošanas rezultātā samazinās oglekļa

[25] Pieejams: https://www.icf.com/insights/energy/recycling-initiatives-carbon-considerationswind-energy
[26] Pieejams: https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/03/Chapter-7-Wind-Energy-1.pdf

uzkrājums kokaugu un zemsedzes biomasā, zemsegā, nedzīvajā koksnē un augsnē, kā arī turpinās emisijas no transformētajām organiskajām augsnēm. VES attīstības teritorijās atrodošajās meža platībās augošajās kokaudzēs akumulētā CO^2 apjoma novērtējuma VES attīstības un darbības perioda kopsavilkums ir sniegts 2-2. tabulā.

Tabula 2-2. VES attīstības teritorijās atrodošajās meža platībās augošajās kokaudzēs akumulētā CO_2 apjoma novērtējums

Alternatīva/ Rādītājs	**A**	**A′**
Sākotnējais CO_2 emisiju apjoms no oglekļa uzkrājuma samazinājuma, t CO_2 ekv.	38 900	34 500
SEG emisijas no transformētajām organiskajām augsnēm, t CO_2 ekv. gadā	40	40
Kopējais atmežošanas radītais SEG emisiju apjoms 29 gadu periodā, t CO_2 ekv.	39 980	35 580

Avots: IVN ziņojuma 7.2. pielikums "Vēja elektrostaciju parka Ventspils 2 projekta īstenošanas radītās SEG emisiju izmaiņas", 2026.

Saglabājot ekonomiskajā novērtējumā izmantoto oglekļa cenu un diskontēšanas pieeju, atmežošanas radītais monetārais sociālekonomiskais zaudējums ir:

- Alternatīvas "A" gadījumā: 7 607 383 EUR;
- Alternatīvas "A′" gadījumā: 6 775 170 EUR.

2.3. VES attīstības sociālekonomiskās ietekmes rezumējums

VES attīstības administratīvā teritorijas Ēdoles, Padures un Ziru pagastus raksturo negatīva deklarēto iedzīvotāju skaita dinamika. Tomēr vienlaicīgi ir vērojama darba meklētāju/ bezdarbnieku īpatsvara 15-74 gadus vecu ekonomiski aktīvo iedzīvotāju vidū samazināšanās.

Kopējā VES attīstības administratīvās teritorijas raksturojošā demogrāfiskā situācija norāda uz VES attīstības teritoriju potenciālu uzņemt jaunas, ar VES attīstību un darbību saistītas darba vietas, kurās tiktu nodarbināti šajās teritorijās deklarētie iedzīvotāji, kā arī nepieciešamības gadījumā uzņemt jaunus iedzīvotājus, kuru migrācijas mērķis tiešā vai netiešā veidā būtu saistīts ar VES attīstības un darbības nodrošināšanu.

Savukārt uzņēmējdarbības vides kontekstā VES attīstības administratīvajās teritorijās dominē uzņēmumi, kas nodrošina lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbības, tomēr abos novados ir salīdzinoši plaši pārstāvēti arī citas NACE klasifikācijā iekļautās saimnieciskās darbības nodrošinoši uzņēmumi.

Kopumā VES attīstības administratīvās teritorijas raksturo dinamiska un daudzveidīga uzņēmējdarbības vide, kas, ņemot vērā demogrāfisko situāciju, norāda uz gatavību pieņemt ar VES attīstību saistītos sociālekonomiskos izaicinājumus, t.sk. nodrošināt VES attīstības un darbības posmā nepieciešamo darba vietu izveidei nepieciešamo darbaspēku, nevietējā darbaspēka apkalpošanu, citu VES attīstībai un darbībai būtisko un nepieciešamo pakalpojumu sniegšanu.

Vērtējot kvalitatīvi novērtējamos sociālekonomiskos zaudējumus var secināt, ka, pamatojoties uz starptautisko pieredzi, negatīvā ietekme uz VES attīstības teritorijām tuvumā esošajiem nekustamajiem īpašumiem, visdrīzāk, ir ar vidēja termiņa (trīs līdz piecu gadu periodā no VES darbības uzsākšanas) ietekmi un ilgtermiņā nerada negatīvu ietekmi.

Kvantitatīvi novērtēto sociālekonomisko ieguvumu un zaudējumu neto pašreizējā vērtība ir pozitīva abām alternatīvām: A alternatīvai – 163,4 milj. EUR, bet A′ alternatīvai – 150,7 milj. EUR. A alternatīvas lielāko kopējo vērtību nosaka lielāks VES skaits. Pārrēķinot uz vienu VES, rezultāti ir līdzīgi – attiecīgi aptuveni 4,31 milj. EUR un 4,31 milj. EUR uz vienu VES. A′ alternatīva ir A alternatīvas optimizētais risinājums ar mazāku atmežojamo platību un mazākām absolūtajām SEG emisijām. Precīza ekonomiskā iekšējā atdeves norma var tikt aktualizēta aprēķinu modelī, ievadot galīgo būvprojekta īstenošanas grafiku.

Kamēr gadījumā, ja tiek īstenots Pamatscenārijs, proti, mērķa teritorijā nenotiek VES attīstība, VES attīstības teritorija saskarsies ar šādiem sociālekonomiskiem zaudējumiem:

- Kopienas maksājums, kura ikgadējais nominālais apjoms A′ alternatīvas gadījumā ir 595 000 EUR, netiks novirzīts vietējai kopienai un tās attīstībai;
- Netiks izveidotas VES būvniecības un apkalpošanas darba vietas. Atbilstoši A′ alternatīvas aprēķinam ar darba vietu izveidi saistīto nominālo darba algas ieņēmumu apjoms sasniedz 14 258 835 EUR.

Tabula 2-3. VES attīstības sociālekonomiskās ietekmes kopsavilkums

Alternatīva/ Rādītājs	**A**				**A′**			
	Nominālā vērtība, EUR	**Neto pašreizējā vērtība, EUR**	**SEG emisiju samazinājums, tonnas CO_2 ekv.**	**ERR, %**	**Nominālā vērtība, EUR**	**Neto pašreizējā vērtība, EUR**	**SEG emisiju samazinājums, tonnas CO_2 ekv.**	**ERR, %**
VES skaits	40				35			
CO_2 emisijas								
Meža teritorijas transformācija	(9 320 010)	(7 607 383)	(39 980)		(8 332 210)	(6 775 170)	(35 580)	
VES attīstības teritorijas daļēja apmežošana	3 692 047	1 233 915	5 274		3 249 257	1 086 177	4 642	
CO2 emisijas VES ražošanas fāzē	(80 805 147)	(75 043 210)	(424 174)		(70 704 504)	(65 662 808)	(371 152)	
CO2 emisijas VES uzstādīšanas fāzē	(4 279 868)	(3 605 752)	(19 064)		(3 744 885)	(3 155 033)	(16 681)	
CO2 emisijas VES darbības fāzē	(18 982 978)	(7 831 167)	(33 362)		(16 610 106)	(6 852 271)	(29 192)	
Elektroenerģijas aizvietošana	597 963 807	246 681 756	1 050 903		523 218 331	215 846 536	919 540	
CO_2 emisijas kopā	488 267 851	153 828 159	**539 597**		**427 075 884**	134 487 431	**471 577**	
Nodarbinātības pieaugums								
Papildus darba algas ieņēmumi	16 295 811	10 616 896			14 258 835	9 289 784		
Kopienas maksājumi								
Kopienas maksājums	17 000 000	7 884 684			14 875 000	6 899 098		
Kopā	**521 563 662**	**172 329 739**		**14,58**	**456 209 719**	**150 676 313**		**14,57**

Avots: Autoru aprēķini

Tabula 2-4. VES attīstības sociālekonomiskās ietekmes kopsavilkums: viena VES

Alternatīva/ Rādītājs	**A**			**A′**		
	Nominālā vērtība, EUR	**Neto pašreizējā vērtība, EUR**	**SEG emisiju samazinājums, tonnas CO_2 ekv.**	**Nominālā vērtība, EUR**	**Neto pašreizējā vērtība, EUR**	**SEG emisiju samazinājums, tonnas CO_2 ekv.**
VES skaits	1			1		
CO_2 emisijas						
Meža teritorijas transformācija	(233 000)	(190 185)	(1 000)	(238 063)	(193 576)	(1 017)
VES attīstības teritorijas daļēja apmežošana	92 301	30 848	132	92 836	31 034	133
CO2 emisijas VES ražošanas fāzē	(2 020 129)	(1 876 080)	(10 604)	(2 020 129)	(1 876 080)	(10 604)
CO2 emisijas VES uzstādīšanas fāzē	(106 997)	(90 144)	(477)	(106 997)	(90 144)	(477)
CO2 emisijas VES darbības fāzē	(474 574)	(195 779)	(834)	(474 574)	(195 779)	(834)
Elektroenerģijas aizvietošana	14 949 095	6 167 044	26 273	14 949 095	6 167 044	26 273
CO_2 emisijas kopā	**12 206 696**	**3 845 704**	**13 490**	**12 202 168**	**3 842 498**	**13 474**
Nodarbinātības pieaugums						
Papildus darba algas ieņēmumi	407 395	265 422		407 395	265 422	
Kopienas maksājumi						
Kopienas maksājums	425 000	197 117		425 000	197 117	
Kopā	**13 039 092**	**4 308 243**		**13 034 563**	**4 305 038**	

Avots: Autoru aprēķini

Kopumā sociālekonomiskā atdeve var tikt iedalīta šādās ietekmes zonās:

- Lokālā ietekme, kura tieši ietekmē projekta īstenošanas vietu (apdzīvota vieta, pagasts);
- Vietējā ietekme, kura ietekmē projekta īstenošanas apkaimi (novads);
- Nacionālā ietekme, kura ietekmē valsts, kurā tiek īstenots projekts, tautsaimniecību;
- Starptautiskā ietekme, kura ietekmē citu valstu (piemēram, ES un EEZ zonas) tautsaimniecības.

Tabula 2-5. VES attīstības sociālekonomiskās ietekmes kopsavilkums

Alternatīva/ Rādītājs	**A**			**A′**		
	Nominālā vērtība, EUR	**Neto pašreizējā vērtība, EUR**	**SEG emisiju samazinājums, tonnas CO_2 ekv.**	**Nominālā vērtība, EUR**	**Neto pašreizējā vērtība, EUR**	**SEG emisiju samazinājums, tonnas CO_2 ekv.**
VES skaits	40			35		
Lokālā ietekme						
Kopienas maksājums	17 000 000	7 884 684		14 875 000	6 899 098	
Vietēja ietekme						
Izveidotās darbavietas VES darbības fāzē	7 747 724	3 411 234		6 779 259	2 984 830	
Nacionālā ietekme						
CO2 emisijas elektroenerģijas aizvietošana	597 963 807	246 681 756	1 050 903	523 218 331	215 846 536	919 540
CO2 emisijas meža teritorijas transformācija	(9 320 010)	(7 607 383)	(39 980)	(8 332 210)	(6 775 170)	(35 580)
CO2 emisijas VES attīstības teritorijas daļēja apmežošana	3 692 047	1 233 915	5 274	3 249 257	1 086 177	4 642
CO2 emisijas VES uzstādīšanas fāzē	(4 279 868)	(3 605 752)	(19 064)	(3 744 885)	(3 155 033)	(16 681)
CO2 emisijas VES darbības fāzē	(18 982 978)	(7 831 167)	(33 362)	(16 610 106)	(6 852 271)	(29 192)
Izveidotās darbavietas VES uzstādīšanas fāzē	8 548 087	7 205 662		7 479 576	6 304 955	
Starptautiskā ietekme						
CO2 emisijas VES ražošanas fāzē	(80 805 147)	(75 043 210)	(424 174)	(70 704 504)	(65 662 808)	(371 152)
Vērtība kopā	**521 563 662**	**172 329 739**	**539 597**	**456 209 719**	**150 676 313**	**471 577**

Avots: Autoru aprēķini

Tabula 2-6. VES attīstības sociālekonomiskās ietekmes kopsavilkums: viena VES

Alternatīva/ Rādītājs	**A**			**A′**		
	Nominālā vērtība, EUR	**Neto pašreizējā vērtība, EUR**	**SEG emisiju samazinājums, tonnas CO_2 ekv.**	**Nominālā vērtība, EUR**	**Neto pašreizējā vērtība, EUR**	**SEG emisiju samazinājums, tonnas CO_2 ekv.**
VES skaits	1			1		
Lokālā ietekme						
Kopienas maksājums	425 000	197 117		425 000	197 117	
Vietēja ietekme						
Izveidotās darbavietas VES darbības fāzē	193 693	85 281		193 693	85 281	
Nacionālā ietekme						
CO2 emisijas elektroenerģijas aizvietošana	14 949 095	6 167 044	26 273	14 949 095	6 167 044	26 273
CO2 emisijas meža teritorijas transformācija	(233 000)	(190 185)	(1 000)	(238 063)	(193 576)	(1 017)
CO2 emisijas VES attīstības teritorijas daļēja apmežošana	92 301	30 848	132	92 836	31 034	133
CO2 emisijas VES uzstādīšanas fāzē	(106 997)	(90 144)	(477)	(106 997)	(90 144)	(477)
CO2 emisijas VES darbības fāzē	(474 574)	(195 779)	(834)	(474 574)	(195 779)	(834)
Izveidotās darbavietas VES uzstādīšanas fāzē	213 702	180 142		213 702	180 142	
Starptautiskā ietekme						
CO2 emisijas VES ražošanas fāzē	(2 020 129)	(1 876 080)	(10 604)	(2 020 129)	(1 876 080)	(10 604)
Vērtība kopā	**13 039 092**	**4 308 243**	**13 490**	**13 034 563**	**4 305 038**	**13 474**

Avots: Autoru aprēķini